

LOVRANSKI LIST

Glasilo Općine Lovran ■ Izdavač: Općina Lovran ■ Ulica: Tita 41, 51415 Lovran ■ Godina: XVI ■ srpanj 2022. ■ ISSN 1845 - 9609

Broj 58

2 *Radovi u Poduzetničkoj zoni Lokva*

7 *Dani črešanj va Lovrane*

11 *Glazbena šetnja KUD-a "Lovor" po Budimpešte*

20 *Seh nas čeka La Lavandera*

28 *Anton Bučević: Zlatni jubilej Boćarskog kluba "Lovran"*

Radovi u Poduzetničkoj zoni Lokva

■ Piše: Radovan Trinajstić

Radovi na prostoru Poduzetničke zone Lokva u Lovranu, započeti u ožujku, odvijaju se predviđenim intenzitetom. Visoke ljetne temperature i složenost radova nisu spriječili građevinare u njihovom nastojanju da, uz trud i zalaganje, dinamika odvijanja radova bude u okviru predviđenih radova za ovo sadašnje razdoblje.

Podsjetimo se da je ovo jedan od važnijih infrastrukturnih projekata financiran sredstvima iz Europskih fondova na području Lovrana. Odlukom o financiranju navedenog projekta nazvanog „Rekonstrukcija cesta u Poduzetničkoj zoni Lokva u naselju Lovran“, Općini Lovran je od ukupno prihvatljivih troškova u iznosu od 8,14 milijuna kuna, dodijeljeno 6,8 milijuna kuna, što predstavlja 85 posto prihvatljivih troškova. Preostali iznos Općina Lovran financirat će iz vlastitih izvora i iz posebnih dodatnih fondova.

Uz vlasništvo nad središnjom zgradom u ovoj zoni od 2 700 kvadrata zatvorenog prostora, te svim prometnicama u ovoj zoni, cjelokupnu površinu čini 20 000 kvadrata. Stavljanjem Zone u funkciju, učinit će se značajan iskorak u revitalizaciji ovog prostora. Od

napuštenih i derutnih prostora bivše vojame Lokva trebao bi nastati kvalitetan i osmišljen prostor, bolji za svojevrsan suživot većeg broja stanara i 26 poduzetnika koji trenutno tu djeluju, omogućivši im normalne uvjete za život i rad. Složen je to i zahtjevan projekt koji zahtjeva maksimalnu toleranciju i međusobno razumijevanje svih korisnika ovog prostora Zone Lokva.

ZA VEĆU KVALITETU ŽIVOTA

Izvodači radova na rekonstrukciji prometnica su Zajednica ponuditelja „Građevinar“ Čabar i „Goran graditeljstvo“ iz Delnica, a rok završetka radova je sedam mjeseci od dana početka radova, što bi trebao biti kraj listopada. Prema sadašnjem tijeku radova predviđeni završetak ne bi smio biti upitan ukoliko ne bude nepredviđenih teškoća na gradilištu. Upravo tih nepredviđenih radova i „iznenađenja“ građevinari su imali do sada podosta, ali su ih uspješno savladali, pa bi se tijekom daljnjih radova trebao odvijati po predviđenom hodogramu.

Radovi na rekonstrukciji cesta u obuhvatu Zone Lokva imali su za cilj zamijeniti cjelokupnu podzemnu infrastrukturu koja se nalazila u trupu prometnica, a bila je postavljena i kao

takva korištena više desetljeća. Jasno da kroz to razdoblje postojeća je instalacija zastarjela, materijali su zbog „zuba vremena“ dotrajali što je rezultiralo čestim prekidima i puknućima vodova i cijevi. Upravo su ovi iskopi pokazali činjenično stanje i građevinare u velikoj mjeri stavili pred probleme koje je trebalo u hodu rješavati. Postojeći nacrti i katastar vodova nisu odgovarali stvarnom stanju jer se instalacija tijekom više desetljeća postavljala kako su pojedini korisnici imali potrebu da se priključe na mrežu vodovodnih, kanalizacijskih i oborinskih cijevi, kao i elektro i telefonskih vodova. Bio je to vrlo zahtjevan rad, koji je ostvaren uz minimalne prekinde u korištenju postojeće infrastrukture od okolnih stanara i poslovnih subjekata. Sve ove nepravilnosti i nelogičnosti instalacija sada su stavljene u red, postavljeni su novi vodovi, cjevovodi i glavni kolektor što bi trebalo dati sigurnost i garanciju svima u prostoru Zone Lokva da će u budućnosti biti nesmetan život i rad korisnika Zone. Iskazano razumijevanje i strpljivost građevinara i korisnika Zone dalo je koristan rezultat na obostrano zadovoljstvo.

Uz novi asfaltni sloj kretanje prometnicom bit će olakšano, a novom javnom „pametnom“

LED rasvjetom cjelokupan prostor u večernjim satima bit će adekvatno osvijetljen. Uredit će se parkirni prostor nekolicine dosadašnjih mjesta kao i novi prostor za parkiranje što će unaprijediti kvalitetu života i korisnika Zone.

REKONSTRUKCIJA PROMETNICA

Projektom rekonstrukcije obuhvaćena je i prerregulacija prometa unutar Zone Lokva s novim prometnim rješenjem. Tako će i nadalje ostati ulaz, odnosno izlaz iz Zone kod „ex disconta Luje“ i dalje prema prodavaonici Trgovine „Krk“, bivšeg „Radnika“. Izrađen je novi izlaz-ulaz vozila u prostor Zone koji se dvosmjerno nadovezuje na ulicu Lokve (iza pogona „Radnika“) čime se dobiva na pro-

toku vozila kroz prostor Poduzetničke zone.

Novost što se dobiva sadašnjom rekonstrukcijom prometnica u Zoni je jednosmjerni promet koji će se odvijati na dijelu kojim se i sada odvijao, a bio je na najužem dijelu. To je dio koji će se odvijati od postojeće velike stambene zgrade Cesta 43. istarske divizije br. 1/4, te dalje duž ovalnog dijela nogometnog igrališta u smjeru novosagrađene podulje stambene zgrade – Cesta 43. istarske divizije br. 1/7 i skreće obaveznom smjerom u lijevo prema novouređenom izlazu iz Zone. To je na spoju sa Cestom Lovranska Draga, a nalazi se nasuprot naselja Zaheji. Upravo ta prometnica je obuhvaćena detaljnom izmjenom prometa u želji da se taj dio prometa smiri.

Uz buduću zgradu Društvenog doma, koji će se graditi na postojećem nizu zgrada bivše tvrtke „Soleko“ i prostorija Nogometnog kluba „Lovran“, bit će ureden s uzdužnim parkirnim mjestima. Sve prometnice će dobiti uporedno izgrađene nove nogostupe da se olakša prohodnost pješaka i dade im se potrebna sigurnost.

Sve navedene promjene unutar Poduzetničke zone Lokva trebale bi svim korisnicima ovog prostora omogućiti bolji i kvalitetniji suživot, a Lovranu biti novi značajni zamašnjak u gospodarstvenom smislu, koji će otvoriti mogućnost zapošljavanja ljudi ovog kraja, a time i bolji i kvalitetniji standard života.

Vrijedna donacija Crvenom križu

■ Piše: Radovan Trinajstić

Četvero vijećnika Općine Lovran: Oriana Klanjac, Andrea Gržević, Srećko Šobot i Vedran Peculić, uoči Svjetskog dana darivatelja krvi uručili su Gradskom društvu Crvenog križa Opatija vrijednu donaciju u vrijednosti od dvije tisuće kuna. Nakon što je ova humana lovranska četvorka do sada uručila niz donacija raznim sportskim udrugama i neprofitabilnim organizacijama s područja Liburnije, ovog su puta odlučili tu humanitarnu pomoć uručiti organizaciji Crvenog križa.

U ovom donacijom primili smo torbe prve pomoći koje su tipske i služe za natjecanje mladih HCK za pružanje prve pomoći koje u pravilu

čine petorica u jednoj ekipi. Ove torbe će također poslužiti za terenske akcije članova Gradskog društva Crvenog križa Opatija, volontere i djelatnike Crvenog križa. Stoga se radi za nas o vrijednoj, praktičnoj i vrlo korisnoj donaciji, kojom smo obogatili našu opremu kvalitetnim torbama prve pomoći za naše naredne aktivnosti, rekla nam je ravnateljica GD CK Opatija dr. med. Đana Pahor.

Uz riječi zahvale za primljenu donaciju, koju su lovranskim vijećnicima uputili djelatnici GD CK Opatija prigodom kratkog druženja, vrijedni su naši donatori najavili nastavak narednih donacija potrebitim pojedincima i udrugama na području Liburnije.

Medveja – nekada, danaska i zavavek

RAD NOVE UDRUGE GRAĐANA „ZA MEDVEJU“

■ Piše: Radovan Trinajstić

Vječ treću godinu u Medveji djeluje Udruga građana pod nazivom „Za Medveju“, koja okuplja mještane i prijatelje da svojim volonterskim radom pridonese boljitku i razvitku mjesta. Na vrhu prioriteta Udruge stavljeno je da članovi svojim radom i zalaganjem sudjeluju u dugoročnom i održivom razvitku mjesta i poboljšanju kvalitete života uz zaštitu prirode i okoliša, a u skladu sa suvremenim ekološkim normama. Osnivanjem Udruge želi se poticati i razvoj komunalne infrastrukture sukladno potrebama mjesta te očuvanje povijesno-kulturnih tradicija, vjerskih običaja i zanata ovog kraja. Opravdanost osnivanja Udruge temelji se na poboljšanju turističke ponude i sadržaja koji će promicati Medveju kao zanimljivu turističku destinaciju Opatijske rivijere. O dosadašnjem radu i aktivnostima Udruge govorila nam je predsjednica Danijela Mioč Rubeša.

- Udruga je osnovana 27. rujna 2019. godine što se igrom slučaja poklopilo sa Svjetskim danom turizma pa je to bilo vrlo znakovito. Osnivači su bili mještani Medveje koji kroz Udrugu žele sačuvati stare „užance da se ne zatanu“. Na osnivanju je izabran Upravni odbor kojeg čine: Dražen Randić, Bogomil Franković, Mladen Brubnjak, Manuela Maljevac i Dragana Čatić. U Predsjedništvu su: Danijela Mioč Rubeša (predsjednica), Iva Franković Stojanović (dopredsjednica) i Milan Valentin (tajnik). Iako je još vladala pandemija korona virusa, Udruga je s manjim intenzitetom radila, pa smo tako svoju prvu skupštinu održali 8. srpnja 2020. na otvorenom. Tu smo uz epidemiološke mjere zaštite na igralištu mini golfa utvrdili da se Udruga mora založiti za nalaženje „krova nad glavom“ kako bi se aktivnost kvalitetno mogla dalje razvijati. Zahvaljujući mještanki i „živoj enciklopediji“ Davorki Valentin podržana je njena ideja da se obnovi nekadašnja tradicija fučke fešte uz blagdan Uskrsa pod nazivom „Vazmeni pondejak“, koja se posljednji put održala 1938. godine.

OGLASILO SE ZVONO KAPELICE

Udruga je proslavu prve godišnjice postojanja obilježila u opatijskom hotelu Admiral 27. rujna 2020. jer zbog loših vremenskih uvjeta i pandemije to nisu mogli obaviti u restoranu „Medvejica“. Tom prigodom održan je i Okrugli stol na temu „Održivi turistički potencijal Medveje“, a Nedjeljko Pinezić, pred-

sjednik Odbora za turizam Skupštine PGŽ održao je predavanje „Pouke turističke sezone 2020. godine i predviđanja za 2021. godinu“. U prisustvu načelnika Općine Lovran Bojana Simoniča, prezentiran je projekt postavljanja dizala za osobe s invaliditetom na plaži u Medveji koja bi tim osobama znatno olakšalo prilaz moru. Početkom 2021. pokrenuta je akcija među mještanima da se pride prikupljanju starih fotografija i razglednica Medveje koje prikazuju nekadašnji izgled mjesta i običaja ljudi ovog kraja. Rezultat je bio iznad očekivanja. Prikupljeno je oko 200 vrijednih starih fotografija iz vremena početka 20. stoljeća do sada. Putem Facebooka učinjena je izložba pod nazivom „Medveja – nekada, danaska i zavavek“ koju je na virtualni način vidio velik broj ljudi što je članove Udruge posebno obradovalo i razveselilo.

- U suradnji s Autokampom Medveja 25. rujna 2021. u prostoru restorana „Medvejica“ održali smo proslavu druge godišnjice svog postojanja. Uz prigodnu izložbu starih fotografija Medveje, direktor Parka prirode Učka Egon Vasilić održao je predavanje na temu „Povezanost Medveje s Parkom prirode Učka“, a prof. Martina Blečić Kavur predstavila se s vrlo zanimljivom temom svog arheološkog istraživanja pod nazivom „Sustav špilja i različitih dragulja u kanjonu Medvejica“, a što je prezentirano online. Sve je to na kraju završeno uz druženje naših članova kojih u Udruzi ima 35 i skromnim domjenkom, rekla nam je Danijela Mioč Rubeša.

Na veliku radost i zadovoljstvo svih mještana Medveje Udruga je uspjela suradnjom s Riječkom nadbiskupijom ozakoniti prije više godina novoizgrađenu kapelu sv. Andrije Apostola, zaštitnika ribara. Prve nedjelje adventa 28. studenog 2021. kapelicu je uz svečano prvo misno slavlje blagoslovio lovranski župnik Matija Rašpica na čijem se teritoriju nalazi ova kapela. Tog se dana prvi put oglasilo i zvono kapelice, a čast da pomogne zvonu oglasiti se pripalo je članu Udruge Bogomilu Frankoviću.

O BUDUĆNOSTI UDRUGE

Jedan od prioritarnih zadataka Udruge je očuvanje kulturno-povijesnog naslijeđa i tradicijskih običaja pa je tako zaboravu otrgnuta nekadašnja pučka veselica „Vazmeni pondejak“. O toj neobičnoj manifestaciji govorila nam je dopredsjednica Udruge Iva Franković Stojanović.

- Vazmeni pondejak, prema evidenciji naših starih mještana, zadnji je put organiziran 1938. godine, a mi smo ga ove godine obnovili na malo drugačiji suvremeniji način. Sve se održalo na našoj poznatoj plaži. Započelo se glasom jutarnjeg zvona naše kapelice sv. Andrije što su učinili Mladen Brubnjak i Bogomil Franković, koji su i zaslužni da je kapela izgrađena u ovom mjestu, poznatom po brojnim ribarima. Nakon toga je u organizaciji ŠRD „Zubatac“ iz Lovrana održano natjecanje malih ribara. Najbolje plasiranim malim ribarima priznanja i nagrade uručio je naš proslavljeni olimpijac i vaterpolski reprezentativac riječkog „Primorja“ a rođeni Medvejan Nikola Franković. Po izrazito vjetrovitom danu, sezonu kupanja na medvejskoj plaži otvorili su Opatijski kukali. U prisustvu mještana i gostiju popodnevni program nastavljen je degustacijom domaćih proizvoda OPG-a Franković i konobe Kali uz izložbu starih fotografija i razglednica Medveje, među kojima je bilo i originalnih fotografija iz prve polovice 20. stoljeća. Udruga osoba s invaliditetom iz Opatije prezentirala nam je rukotvorine svojih članova, a najavljeno je i prikupljanje novčanih sredstava u humanitarnoj akciji čiji je cilj postavljanje lifta za invalide na plaži. Uz kušanje domaćih pinci za najbolju je proglašena pinca Dajane Randić iz Medveje. U picanju jaja sigurno i preciznu ruku imao je dugogodišnji zaljubljenik u Medveju Daniele Gatti, gost iz Italije. Ovaj „Vazmeni pondejak“ uljepšali su lovranski harmonikaši Mihaj Ivković i Ivica Gržančić Kokonić. Ova bi manifestacija idućih godina trebala postati trajna, a tome će pridonijeti vrijedni članovi Udruge „za Medveju“ i članovi Mjesnog odbora kojima je dragocjena pomoć Autokampa Medveja.

U nastavku druženja za Lovranski list o svojem viđenju budućnosti Udruge govorili su nam Milan Valentin i Dražen Randić, jer već su počele pripreme za ovoljetnu Ribarsku noć u Medveji u srpnju. U razgovoru su dotaknuti i problemi oko očuvanja šljunčanog dijela ove poznate plaže, neprirodnom dohranjivanju žala kao i o problemima oko kvalitetnog parkiranja sve većeg broja vozila za što se posebno trebaju založiti MO Medveja, Turistička zajednica Lovrana i Općina Lovran, a pomoći će u rješavanju komunalnih problema već dobro uhodana suradnja s Autokampom Medveja.

Kako je Liganj dobio ime?

■ Piše: Jagoda Mrak Simonič

Nedavno je na društvenim mrežama bila rasprava o porijeklu i značenju naziva Liganj. Kako su moji preci iz tog dijela Lovranštine, a i ja sam djetinjstvo provela u Lignju, to me je potaklo da s vama podijelim saznanja do kojih sam došla čitajući dokumente i različite objave na tu temu.

S toponimom San Francisc susrećemo se već u osamnaestom stoljeću, ali tek su dekretom austrijskog cara Franje Josipa I 1819. godine uredene zemljišne knjige, koje nam daju precizan opis cesta, poljoprivrednih kultura i precizan planimetrijski okvir gradova i sela. Treba naglasiti da je u to vrijeme taj kraj bio dio Austrijskog carstva. U tim dokumentima definirane su granice katastarskih općina Tuliševice, Opriča i Lovrana.

SAN FRANCISC

Kao katastarska podopćina na prostoru Tuliševice zabilježen je i izrazito dobro dokumentiran San Francisc, sa brojnim zaseocima, poput Ivulića, Dindića, Brajdine, Jurani itd.

Taj naziv možemo povezati sa crkvicom izgrađenom 1641. godine, a koja je posvećena svetom Roku i svetom Franji (San Francisc).

Zanimljivo je da se slavi samo sveti Rok, a da je po drugom svecu cijelo područje dobilo ime. Tako je kuća u kojoj sam se rodila imala u ono vrijeme adresu San Francisc 67, u vrijeme talijanske vladavine San Francisc 118, a danas je to Liganj 74, preciznije Liganj – Dindići 74.

U srednjem vijeku je sveti Rok bio jedan od češćih svetaca zaštitnika kršćana. Smatra se zaštitnikom od zaraznih bolesti, a u novije vrijeme invalida, pasa i veterinarara. Premda je Roko bio iz imućne obitelji život je kao hodočasnik posvetio pomaganju siromašnih i bolesnih. Naročita briga bili su mu oboljeli od kuge koja je u to vrijeme harala Europom. Prema legendi i sam se razbolio i tada se povukao u šumu, gdje je u osami hraneći se šumskim biljem i kruhom kojeg mu je donosio jedan psić ozdravio. Nakon toga je nastavio s hodočašćem i pomaganjem oboljelima, ali su ga vlasti uhitile, proglasile špijunom te je nakon nekoliko godina umro u tamnici. Umro je 16. kolovoza i tog se datuma slavi blagdan Sveti Rok.

LATINSKI IZRAZ ZA DRVO

S kraja 19. stoljeća imamo precizniji katastarski plan na kojem uočavamo i naziv Liganj, za zaselak unutar San Francisca. Njegovo ime možemo povezati s eksploatacijom drva, na što upućuje latinski izraz za drvo – Lignum – Lignani, za slavensko stanovništvo tog kraja to je jednostavno bio Liganj.

Liganj je naročito dobio na značenju kada se u njemu 1914. izgradila hrvatska škola u kojoj je djelovao i vrtić. Jednostavna komunikacija i blizina Lovrana utjecale su na njegov brži razvoj.

Nakon Prvog svjetskog rata Lovran i Lovranština mijenjaju vladara i postaju dio Talijanskog kraljevstva. Nova vlast unosi i neke administrativne promjene, pa 1922. godine dio podopćine San Francisc, dio Tuliševice i Opriča sjedinjuju u općinu San Rocco Liganj sa sjedištem u zgradi dotadašnje škole, a današnjeg Društvenog doma. Takvo ustrojstvo trajalo je svega nekoliko mjeseci te je nakon ukidanja pripojena Općini Lovran.

Premda je kao općina ukinuta, naziv je ostao u upotrebi sve do 1947. godine, kada je sporazumom između Italije i Jugoslavije općina pripala Jugoslaviji pod imenom Liganj. Danas je Liganj dio općine Lovran.

■ Piše: Silvana Milotić

Dani črešanj va Lovrane

Fešta od črešanj prnesla je veli šršur va naš Lovran. Grad Lovran je vavek lep, a posebno kada brtošinki obuču svoje bele sviti i kada ozore pa mame...A Fešta od črešanj preselila se na najlepší del grada, va park na mul, do samega mora.

Ovo su leto Turistička zajednica Općini Lovran i Zajednica Talijani Lovran ugostili Zajednicu Talijani Dante Moslavina s Kutini, organizirali Feštu od črešanj i skupa obilježili Dan Talijanske Republiki. Počelo je na tri ure zapolne va parke zada crekvíce sv. Trojice, a program je vodila Gordana Brkić Žagar. Od trih do pet ur bil je zabavni program od muziki i kanta. Muziku je puščal DJ Vedran, a sople je i kantala kunpanija Cukar & Kafe. Na pet ur je Igor Prodan, predsjednik Talijanske zajednice Lovrana, seh pozdravil i predstavil program. Govorilo se i od vrednosti druženja i suradnji Talijanskeh zajednic Moščeničke Dragi i Kutini.

ŽIVOT JE LEP

„La vita `e bella“ zvala se j izložba ka j bila postavjena spređa i okole crekvíce. Lepo ime izložbi, ko samo po sebe čuda govori. Nju nan je prišla pokazat Udruga Moslavački štrk z Kutini. Da se ne bimo zmućevali ča je to štrk, Igor Prodan je povedel da je to muški od rodi. Judi hode okolo i gjedaju sliki: pejzaži, rožice, tići... živeh kolori seh sorat. Čovek ne more a da se ne složi kako je živjenje lepo. Ni bila prodajna zložba, škoda, aš je bilo zainteresiraneh...

ATE NAŠE SLATKE ČREŠNJI

Prodavale su se prave, debele lovranske črešnji sorti brtošinke. Bilo je jako lepo videt kako se rastežu, meškoje i slažu na banke, ma, nažalost, samo na jenen. Prodavala ih je Edita Turković, vlasnica OPG- a i imela je fanj dela. Neka je, Bogu hvala. Samo su dečina veselo potekovala okolo z raćini od črešanj.

Domisela san se susedi Zdenki, ka mi j jedan dan povedela da je š njun delal jedan Dobrećan, ki je sako leto zel ferije za črešnji pobirat. „Lahko tebe, črešnja niš ne pita, a čuda da, laško se tako zabogatet.“ smo mu govorile. Jedno leto nas je pozval da pridemo i se ča naberemo zamemo doma. Nas šest je odlučilo da gremo pa ćemo delat marmeladu i stavit va škrinju za konpot. Pokle 2 – 3 ure bilo nan je dosta. Šle smo doma trudne, saka s jeno dve kila črešanj i nikad mu više nismo rekle, laško tebe. Teško je to delo.

Štrudeli i krostati od črešanj je delal hotel Excelsior pod nadzorun vrsne slastičarki Cvjetani Jeremić. Spečeno je 25 m štrudela va kega je stavno 100 kil črešanj. Okol stola su se porivevali judi, nestrpečno čekajuć komad te vrsne lovranske slastice.

Predsjednica Turističke zajednice Luisa Sandalj i Igor Prodan razrezali su prvi štrudel, a onda su to delo stručno prezeli vredni ugostitelji hotela Excelsior.

Črešnji su ovo leto bogato rodile, a kako je bilo teplo i čuda sunca posebno su slatke. Štrudel je bil izvanredan, reklo bi se va današnje vreme. Pokle degustacije kolači od črešanj, kantali su talijanski pjevači z S. Lorenzo – Babici i grupa Timecode Acoustic.

MANJE JUDI

I to ni se! Fešta od črešanj durala je još osan dan, samo se premostila va lovranski hoteli, restorani, kavani, slastičarni... Ki ovo leto ni provol črešnji priprave na razni načini to more storit i drugo leto, baren tako su nan obećali va seh lovranskeh objektah: Geneum, Gradskoj kavane, Lovransken pabe, Stubice, kavane hotela Excelsior; Drage Di Lovrana, Knezgrade, Kvarnera, Riviere, Lovranskeh Vrti, Staren grade i Delfine. Sad nan je ostalo čekat drugo leto i videt ako te održat obećanje.

Na kraje moramo reć kako bi bilo pametno i dobro da se programi seh našeh liburnijskeh Turističkeh zajednic mej sobun usklade, da se ne dogodi da se va Lovrane parića Fešta od črešanj, v Opatije drži Balinjerada, a v Reke Fijumanka i se to va isto vreme. Judi, žejni zabavi i druženja, oteli bi se to videt, a ne moru arivat na se strani va isto vreme. Zato je ovo leto va Lovrane bilo čuda manje judi, nego pred nekoliko let.

Zibrala san **Lovran** za svoj grad

■ Piše: Silvana Milotić

Branka Bučković se j rodila 1946. leta va Munah. Bila je šesti otrok va fameje, a njija najstareja sestra je već imela 20 let. Mat Kate i otac Tone govorili su da njini saki otrok božji blagoslov i bili su jako kontenti.

Sedin z Brankun na njijin tarace, jutarnje sunce nas gladi, bugenvilija se štima svojim cvatun, a tiči kantaju... Lepo nan je! I pogovor teče.

* Branka, kako je bilo bit šesti otrok va fameje?

- Lepo, sestri su mi bile skoro kako materi, a brati kako oci. Već san se igrala z neputi, nego z braćun. Mislin da smo bili kako i si drugi, malo smo imeli, za već nismo znali, bili smo zadovoljni. Bila su to lepa vremena.

* Djetinstvo se brzo zmakne, ča ne?

- Prava istina, va hip san postala školanka. Va Munah san finila prvi razred, a sledećeh sedan v Opatije. Namislala san bit butigerica pa san šla va trgovačku školu. Kada san ju finila delala san va butege, a želela neč već... Zapisala san se i finila v Reke daktilografski tečaj i prehitila se delat va kancelariju Hotela Kvarner. Bila san zadovoljna, ma... Imela san velu želju znat dobro govorit njemački. Govorila san to sin s kemi san delala. Jedan dan mi je direktor rekal: „Branka, ako zaspravje toliko želiš dobro govorit, njemački Interkontinental va Hannovere išče delavci, a tamo se govori književno čisti njemački zajik pa razmisli ako biš šla.“ Nisan se premišjala...

ŽIVJENJE JE TEKLO

* Šla ste va Njemačku?

- Va Interkontinentale san delala kako sobarica, upijala znanje njemačkega zajika da buden konobarica, kako su mi obećali. Va Njemačkoj mi je bilo dobro se do pred Božić. Jako mi je falila fameja, nisan mogla zamislet da neću bit doma za blagdani. Hvala Bogu za Božić su me prehitili delat va restoran pa san to lagje potrpela. Va sin sega bilo mi je dobro: bila san mlada, imela lepu plaću, prijateljice, hodila san doma i nazda, živjenje je teklo...

Zastala je povedat, malo se nasmela, teško zdahnula pa nastavila.

- Va hotele san upozнала Oskara z Italiji. On je delal va hoteleh Interkontinentala po soj Europe. Onako od prve san promislala: eko još jednega ki nan je prišal solit pamet i zapovedat. Dobro je poznal moje prijateljice pa smo si skupa hodili na fešti i tanac. Oskar i ja smo postali par, uživali na dele i zvan dela, najglavneje je bilo da smo skupa. Ženidbun san postala ponosna Branka D'Amico. Bivali smo 50 let va Rime, lepin grade punin povjesnega bogatstva. Delali smo, skrbeli, obahajali njigovi i moji roditelji. Oskar je počel govorit po našu, a ja jako dobro talijanski. Veselo se domislin kako je pital mojga oca: „Kako to da Vi govorite po hrvatski, a kjenete po talijanski?“ Otac je rekal da je to po našoj užance i si smo se temu smeli. Rodila nan se je Elisabeth

i našoj sreće ni bilo kraja. Postali smo baš prava fameja. Oskaru se je piježal ov naš kraj i namislili smo prit semo kada budemo va penzije. Tako smo 1989. kupili starinsku kuću va Zahejeh. Štalicu od kući smo predelali va stan. Tako smo bili doma va Rime i Lovrane. Počeli smo urejevat i kuću, bili smo trudni, va brigah a najveć veseli.

BEZ OSKARA OŠTARIJA NI IMELA DUŠU

* Kako se je Oskar ćutil ovde?

- Jako dobro, sprijateljil se je z susedi, čuda puti smo se pogovarali kako imamo najboji susedi na svete. Volel je poč na mrkat, imel je svoju kunpaniju za kafe i čakulu. Govoril je da živemo va raje, Elisabeth i ja smo se složile. Bili smo se više ovde, oprli smo va Permaneh oštariju „Tri volti“. Veselili se startu ki je bio fantastičan, bi rekli mladi današnjice, ale samo za 40 dan oštarija je ostala bez gospodara, Elisabeth bez oca, a ja bez dobrega muža.

Muk se j produžil...Pa pitan:

* Ča je bilo z oštarijun?

- Zaprle smo ju, bez Oskara oštarija ni imela dušu. Teško san podnesla da ga ni, pitala san se ako ću bez njega moć finit kuću, a ćutila san va sebe odgovor da ću. Naši plani i želja da se stori kuća mi je dala forcu, rivala me napred. Elisabeth je delala i ostala va Rime, semo je prihajala i pomogla mi koliko je mogla. Sudbina je neumoljiva, rekla bi moja prijateljica Giana z Rima. Dvanajst let pokle ča san ostala bez muža, obolela je moja Elisabeth i šla svojmu ocu. Tako bin bila rada dat Bogu dušu, a Bog je ni otel. Verujte, se ove leta osjećan da su na neki način oba s manun. Saki dan njini zapalin svećicu, potužin njini se i pohvalin. Čuda puti san ćula reć: Ne moreš živ pod zemlju! sada znan da je to tako. Nastojin ne plakat i živet kako verujen da su oni kontentni kada me giedaju zgora. Va seh teh mukah pomogli su mi moji dobri susedi, neputi i prijatelji, nisan sama.

DIH KVARNERA

Kuća je finjena, iman dela va njoj i okol kući. Treba kuhat, prat, rožice nastat, smeti mest... Moj lepi maćak Mrva i ja delamo jedan drugemu kunpaniju. Posve san se preselila va Lovran 2017. leta verujući da ću tu nač svoj mir. Nisan se prevarila. Volin prirodu i mir okol kući. Kamo god partin: zgoru, zdolu, samo, tamo... uživam va lepote i dihe Kvarnera. Lungomare mi je posebna jubav. Si moji prijatelji i gosti su va Lovrane zadovoljni i raznose po svete glas od lovranske lepote. Nedeju gren na mašu pa s prijateljicami na kafe. Volin poč hodit z mojun dragun susedun i prijateljicun, teplit kosti i kupat se va more... Zadovoljna san. Samo mi fali ugostiteljski šršur; govorit njemački i talijanski, zato se jako veselin kada mi pridu prijatelji z Rima. Po lete iznajmjujen del kući pa tako napunin bateriji, ćutin se onako kako kad san delala i bila mlada.

Živjenje gre napred i niš me ne pita, a Lovran san zibrala za svoj grad.

Trideset godina glazbenog druženja

Puhački orkestar Lovran u ovoj godini slavi 110 godina svog postojanja i jedna od prvih akcija poslije korone bila je organizacija jubilarog 30. međunarodnog festivala puhačkih orkestara Naš svijet je glazba. Ova tradicionalna glazbena manifestacija održana je u Lovranu, Opatiji, Matuljima i Mošćeničkoj Dragi. Svoje nastupe do 6. do 8. svibnja imali su puhački orkestri „Oravanka“ i „Nitra“ iz grada Trstenou u Slovačkoj, Gradski orkestar 17. okruga Budimpešte iz Mađarske, Pihalni orkestar Marezige iz Slovenije te organizator Puhački orkestar Lovran. Nakon dvogodišnje stanke zbog pandemije ovogodišnji se festival vratio „na staro“. Bio je to dobar uvod u predstojeću turističku sezonu i dobra kulturno-zabavna manifestacija međunarodnog karaktera s naglaskom da se kroz glazbu promoviraju i turističko-ugostiteljski kapaciteti.

ZAHTEJEVAN PROGRAM SKLADBI

Festival je počeo koncertom u lovranskom kinu „Sloboda“ zbog moguće kiše, a nastup su imali orkestri iz Slovačke i Mađarske. Slijedećeg dana u jutarnjim satima mađarski orkestar održao je promenađni koncert ispred Općine Matulji, a potom su posjetili Kastav gdje su ih u Gradskoj loži primili i prigodno pogostili svojim sortnim vinima članovi Udruge Belica. Istovremeno su slovački orkestri nastupili na terasi hotela Mediteran u Mošćeničkoj Dragi, nakon čega su glazbenici posjetili drevne Mošćenice, razgledali grad i prostor etnozbirke koju stručno vodi Dušan Rubinić. U subotnje popodne u Opatiji je održan promenađni koncert svih sudionika festivala uz Umjetnički paviljon „Juraj Šporer“. Najprije su svoj dvadesetminutni nastup imali glazbenici iz Budimpešte. Dirigirali su Csaba Dely i Istvan R. Szabo izvedeći poznate skladbe iz mađarskog narodnog melosa i svjetske evergreene. Nakon njih nastupili su glazbenici iz Slovačke, stariji orkestar „Oravanka“, a potom mladi omladinski orkestar „Nitra“ uz dirigenta Luke Považana. Predstavili su se nizom slovačkih polki i valcera koji su jednim dijelom izvedeni uz vokalni trio što je ugodno iznenadilo opatijsku publiku. Tijekom dana pristigli su i glazbenici iz Marezige kraj Kopra i oni su pod vodstvom dirigenta Borisa Babića u svoj nastup uključili slovenske polke, ali i skladbe svjetskih glazbenih hitova. Ovaj trosatni glazbeni program na otvorenom zaključili su članovi Puhačkog orkestra Lovran pod vodstvom dirigenta Borisa Mohorića. Izveden je vrlo zahtjevan program skladbi sa svjetske glazbene scene pod nazivom Potpuni Tina Turner; Heal the World i Rosky za što su od publike i kolega nagrađeni dugim i zaslužnim pljeskom.

Manifestacija „Naš svijet je glazba“ zaključena je u nedjelju prijepodnevim mimohodom u Opatiji i Lovranu uz sudjelovanje svih orkestara. Najprije su orkestri pojedinačnim koračnicama razveselili posjetitelje opatijske tržnice, a potom i duž glavne ulice do opatijskog kupališta na Slatini, gdje je uz lijep i sunčan dan bio završni koncert.

U LOVRANU NAJATRAKTIVNIJE

Združeni glazbenici prvo su odsvirali mađarsku koračnicu „Jaszun-Kaszas indulo“ uz dirigenta Istvana Szaba, potom slovačku koračnicu „Mužne vpred“ uz dirigenta Luke Považana, pa slovensku koračnicu „Večer na Robleku“ kojom je dirigirao Boris Babić i za kraj ovog jedinstvenog glazbenog spektakla hrvasku koračnicu „Mi smo hrvatski mornari“ uz dirigenta Borisa Mohorića.

Najatraktivniji dio festivala održao se u Lovranu. Tu su se po običaju glazbenici posložili po vrstama instrumenata te tako „pomiješani“ kao jedan orkestar od 150 glazbenika predefilirali glavnom lovranskom prometnicom od hotela Excelsior do Trga slobode. Dočekani su pljeskom brojnih mještana, gostiju i prolaznika, a pozdravili su ih i zahvalili im se za prelijep nastup načelnik Općine Lovran Bojan Simonić u ime domaćina i Zvijezdana Klobučar Filčić, predsjednica lovranskog orkestra. Uslijedila je razmjena spomen darova, oproštaj od publike zajedničkim sviranjem četiriju poznatih koračnica. Glazbena priča duga tri desetljeća završena je. Organizatoru su svojim pokroviteljstvom pomogli Ministarstvo kulture Republike Hrvatske, Primorsko-goranska županija, Grad Opatija, Općine Lovran, Matulji i Mošćenička Draga sa svojim turističkim zajednicama, te prijatelji i ljubitelji lovranskog orkestra.

Glazbena šetnja KUD-a „Lovor“ po Budimpešti

■ Piše: Silvana Stiglic

Nakon podulje pandemijske stanke KUD „Lovor“ Lovran ove je godine ponovno dobio poziv XVII. Okruga Grada Budimpešte za sudjelovanje na tradicionalnom susretu zborova u povodu blagdana Duhova. Tako su lovranske pjevačice i pjevači od 9. do 11. lipnja 2022. gostovali peti, jubilarni put u XVII. Okrugu – Rákosmente, s kojim Općina Lovran ove godine obilježava punoljetnost - 18 godina vrlo dobre i uspješne prijateljske suradnje. Radost zborša zbog poziva i ponovnog povratka na „stare staze (slave)“ bila je neopisiva tako da su tijekom cijelog proljeća marljivo uvježbavali repertoar kako bi se na susretu zborova, koji se održavao u crkvi Árpád Szent Erzsébet, predstavili u najboljem izdanju. A tako je i bilo. Maestralno su izveli set duhovnih skladbi u trajanju od dvadesetak minuta. Oduševljenje publike nije izostalo ni ovog puta te je velikim pljeskom zbor pozvan na bis. Značajan doprinos sjajnom nastupu dao je i solist - tenor Marko Grabar koji je kao pravi „grobnički tić“ otpjevao skladbu Haleluja. Glazbena pratnja na klaviru bila je prof. Vjera Lukšić, a lovranskim je zborom ravnala prof. Ariana Bossi koja zbor vodi posljednjih pet godina.

NOVOOTVORENA KUĆA GLAZBE

Zahvaljujući iznimnom i toplom gostoprimstvu domaćina lovranski je zbor osim u pjesmi mogao uživati i u puno „lipih stvari“ koje nudi veliki grad poput Budimpešte. Na vodenom razgledu grada s vrsnim vodičem Oliverom posjetili smo kako one „standardne“ znamenitosti grada poput Trga velikana, tvrđave Vajdahunyad s koje se pruža spektakularan pogled na cijeli grad, na

Dunav i njegovih sedam mostova, na Parlament i na svu graditeljsku i prirodnu ljepotu ovoga grada pa do novog suvremenog Etnografskog muzeja i Kuće glazbe. U siječnju ove godine novootvorena Kuća glazbe apsolutni je hit među kulturnim znamenitostima Budimpešte. Smještena je u srcu najvećeg gradskog parka, a ugodnom šetnjom po parku lovranski zbor nije propustio priliku zapjevati i ispred ovog europskog kulturnog i urbanog ostvarenja godine, koje je projektirao višestruko nagrađivani japanski arhitekt Sou Fujimoto. Staklena fasada na nekim je dijelovima visoka 12 metara, a reflektira stabla koja je okružuju. Njezin krov nalikuje klobuku gljive, a u prirodni se ambijent dodatno uklapa zahvaljujući stropu koji rupičastom strukturom podsjeća na pčelinju košnicu. Radi se o čeličnoj konstrukciji u koju je umetnuto 30 tisuća dekorativnih elemenata nadahnutih ljepotom lišća. Osim što se ovdje održavaju razni koncerti, umjetničke radionice za djecu i edukativni programi, tu se nalazi i stalni muzejski postav posvećen razvoju glazbe uopće, ali s naglaskom na mađarsku povijest koju su obilježili skladatelji poput Ferenc Liszta, Béle Bartóka, Zoltána Kodálya, Györgya Ligetija i drugih. Jedan interesantan susret usred Budimpešte dogodio se i ispred čuvene bazilike Svetog Stjepana gdje je lovranski zbor došla pozdraviti direktorica predstavništva Hrvatske turističke zajednice u Budimpešti gospođa Ivana Herceg, a zbor je i tom prilikom od srca zapjevao usred trga.

ZAHVALA DOMAĆINIMA

Kao što sve što je lijepo brzo prođe tako je i ovaj kratki, ali sadržajno bogati trodnevni

boravak lovranskoga zboru u Budimpešti brzo prošao. Lovranski se zbor prigodnim poklonima zahvalio domaćinima kako u svoje ime tako i u ime Općine Lovran. Posebnu zahvalu na dolasku i pohvalu za veličanstveni nastup lovranskog je zboru uputio u ime Samouprave XVII. Okruga Rákosmente dogradonačelnik dr. Péter Füzesi. Sándor Kelemen, najzaslužnija osoba za sve realizirane posjete i manifestacije na relaciji Budimpešta – Lovran, vijećnik Mihály Virág kao i prof. Mira Simon, koja nam je cijelo vrijeme bila u pratnji i držala nas svih pod „budnim okom“ kako bi i najmanji detalj bio na svom mjestu, bili su jako zadovoljni i ponosni na našu suradnju koja „teče“ na lijepom plavom Dunavu i na lijepom plavom Jadranu.

Ovo mnoštvo uzbudljivih trenutaka svojim je fotoaparatom zabilježio gosp. Edi Primožić, a slučajnost je htjela da je prije 18 godina upravo gosp. Primožić, tada na funkciji načelnika Općine Lovran, potpisao Sporazum o bratimljenju sa XVII. Okrugom Grada Budimpešte.

Kad je o toj dugogodišnjoj suradnji riječ treba napomenuti da korespondencija nije nikad bila u pitanju niti je mađarski jezik predstavljao neku prepreku. Od samog početka u toj krasnoj prijateljskoj priči je i gosp. Gergely Agoston, koji kao vrsni županijski turistički vodič za mađarski jezik, drži „konce“ u svojim rukama i na tome mu velika iskrena hvala.

Ovim boravkom u Budimpešti lovranski je zbor potvrdio da prijateljstvo poput sunčanih zraka grije srce i dušu i s pjesmom putuje po svijetu. Pa da bimo i kletu!

MEĐUNARODNI DAN JAZZA NA UČKE

■ Piše: Cvjetana Miletić

Kad sopu naši dečki

Va Parke prirode Učka na polne 30. aprila 2022. leta Međunarodni dan jazza obilježili su Elvis Stanić, Spartaco Črnjarić i Darko Mihelić Bočo. Si su oni naši dečki i vrsni glazbenici.

S Parka prirodi, gospa Doris Kramarić nan je javila:

„Međunarodni dan jazza obilježava se s ciljem popularizacije i promocije umjetnosti jazza te podizanju svijesti o njegovom porijeklu i utjecaju, kao i važnoj ulozi u postizanju zajedništva, dijaloga i bolje suradnje te sredstva komunikacije koja nadiđazu razlike. Od proglašenja 30. travnja Međunarodnim danom jazza 2011. godine ovaj se dan obilježava i u Hrvatskoj, a od 2014. godine diljem Primorsko-goranske županije u organizaciji Hrvatske glazbene unije.

Tema ovogodišnjeg obilježavanja je „Jazz obojen zeleno/plavo/žuto“. Zelenu boju predstavlja planina Učka, a na Poklonu, u srcu parka prirode,

svirat će poznati jazz glazbenici, okupljeni u Elvis Stanić Accordion Project.

Elvis Stanić je jedan od najboljih hrvatskih suvremenih gitarista i harmonikaša i najnagrađivaniji jazz skladatelj srednje generacije.

Voda je „Elvis Stanić Groupa“, jazz fusion skupine koja spaja mediteransku melodioznost tradicionalne hrvatske glazbe s ritmovima latino izričaja i suvremenim jazz tendencijama. U accordion projektu Elvisu se pridružuju gitarist i skladatelj Spartaco Črnjarić te kontrabasist Darko Mihelić Bočo, s kojima će predstaviti i novi projekt „Jazz, woods & accordion“.

Ono ča nas posebe veseli je to ča vole sost, posebe za ov naš kraj, Elvis Stanić je kot otrok rasal mej nami, prtill se po Učke i pod nijjemi bregi i brežići našal svoj drugi dom va prirode i mire sela, ko se zove Konjsko i ko sada pripada Opatije, ali je zadržalo teplo srce lovransko.

Uredit će se igralište u Tuliševici

■ Piše: Radovan Trinajstić

Všegodišnji nekorišten i napušten prostor dječjeg igrališta u Tuliševici uz nekadašnju školsku zgradu ovih dana dobiva nov izgled. Naime, ovaj ogradaeni prostor, koji je nekada bio namijenjen djeci ovog kraja, zatvaranjem škole i područnog odjela Dječjeg vrtića, sve manje je bio u upotrebi. Tada postavljene dječje sprave u međuvremenu su „zubom vremena“ oronule, a priroda i raslinje okupirali su taj prostor. Otkupom zemljišta Općina Lovran pokušat će igralištu vratiti „dušu“ novim uređenjem. U tu svrhu se namjerava prostoru vratiti nekadašnji izgled, a dječje sprave i naprave koje su bile slabo korištene na prostoru iza Društvenog doma u Lignju premjestiti na novu lokaciju. Nadamo se da će dječji smijeh i igra uskoro na ovom mjestu ovladati prostorom, a roditeljima ovog dijela Lovranštine omogućiti bezbrižnu i sigurnu igru njihove djece.

Dino Đelmo i njegova „Četiri srca“

■ Piše: Radovan Trinajstić

Kvarnerski pjesnik Dino Đelmo rođeni je Mostarac. Dio djetinjstva i školovanje proveo je u Lovranu. Sada živi u Opatiji i pred malo predstavio je svoju najnoviju zbirku pjesama „Četiri srca“. Ljubav prema pjesništvu gaji još od školskih dana, a to pokazuje i ova zbirka u kojoj na svoj topao i srdačan način s ljubavlju opisuje život u četiri grada: Mostaru, svom rodnom gradu, Ploče i Lovran, gradovima odrastanja i Opatija u kojem danas živi i ima brojne prijatelje i dovoljno tema za nove pjesme koje nastaju u dugim umirovljeničkim danima.

Čakavština mu nije materinji jezik, ali je izuzetna ljubav i poštovanje pa je nekoliko pjesama napisao i na tom našem najstarijem hrvatskom jeziku. Čakavština je zastupljena opisom pitoresknh mjesta našeg kraja kao i običajima kojima obiluje ovaj liburnijski zavičaj. To je, rekao je na predstavljanju zbirke, njegov dug prema kraju koji ga je prigrio i u kojem živi. Zbirka ima stotinjak pjesama na 154 stranice i tiskana je u vlastitoj nakladi. Svoje pjesme i poetske crtice posvetio je svojoj rano preminuloj supruzi, ljepoti Kvarnera, ljubavi prema svim četirima gradovima koji su obilježili njegov život.

Predstavljanje knjige bilo je u Kulturnom domu Zora u Opatiji a kroz predstavljanje brojnu publiku i Dinove prijatelje proveo je Dražen Turina Šajeta. Program je glazbeno obogatio Renato Surić. O Dinovom pjesništvu govorio je urednik knjige Ernie Gigante Dešković, te lektorica i recenzentica prof. Ivana Peić, a pogovor s autorom uživo učinila je Aleksandra Kućel- Ilić. Oni su s puno lijepih riječi pohvalili autorov trud i zalaganje da na pjesnički način zabilježi vrijeme koje neumitno brzo nestaje, a najljepše se vrijednosti gube. Urednik knjige Ernie Gigante Dešković otkrio je i jednu ekskluzivnu novost, a to je da su Đelmove pjesme u konkurenciji između 700 pjesama izabrane za objavu u časopisu Književno pero.

Knjiga obiluje većim brojem pjesama i tek ponekim proznim uratkom. Za vrijeme pandemije pjesme su se ubrzano rađale, ali zbog korone nisu bile objelodanjene. Kako Dino Đelmo nastavlja svoj rad, a inspiracije mu ne nedostaje, za očekivati je da će uskoro i nova zbirka ugledati svjetlo dana. Ovom prigodom uz predstavljanje knjige priredena je i mala izložba njegovih likovnih radova, koje radi sa staniolom u boji. Bila je to još jedna potvrda njegove umjetničke duše.

Nov kafić i sama svoja gospodarica

■ Piše: Lea Leonarda Pašić

Centar Lovran, a dan sunčan.

U samom središtu, ne možete ga previdjeti, otvoren je novi ugostiteljski objekt La Strada. Vlasnica objekta je mlada i ambiciozna Lovranka Loren Abram.

Uz puno posla oko otvaranja stigla mi je pripremiti kavu i onda smo, onako usput, rekli bi s nogu, kao što obično kažu, obavile ovaj ugodan i koristan pogovor:

Gledam ju i razmišljam kako je sve moguće ako imaš volje i htijenja. A Loren je, usput rečeno, puna samopouzdanja i vjere u uspjeh.

Pa pitamo:

*** Loren, koju si školu završila i s čime si se bavila dok nisi otvorila svoj kafić?**

- Završila sam srednju Trgovačku i tekstilnu školu u Rijeci, smjer komercijalist. Pri završetku srednje škole odmah sam se počela baviti ugostiteljstvom te sam uz posao počela usavršavati svoje znanje kroz razne tečajevе. Radila sam na nekoliko različitih mjesta od kojih su to Opatija, Zagreb, Mošćenička Draga te kratko čak i na skijalištu u Italiji.

PRILIKA SE UKAZALA

*** Od kuda ideja za otvaranje kafića?**

- Stekla sam lijepo iskustvo u tom poslu, zavoljela posao, stoga sam htjela napredovati na poduzetničkom planu. I eto kamo me dovela moja želja. ha...ha...

*** Smatraš li da si premlada za tako veliki pothvat?**

- Hmm, a... mislim da nisam, prilika se ukazala, stoga smatram da se voljom i željom može napraviti svašta.

*** Možeš li nam поближе opisati kako je izgledalo dok nisi otvorila vrata La Strade?**

- Dok nisam otvorila vrata La Strade radila sam u drugim caffè barovima i učila od drugih. Što se tiče obavljanja ugostiteljske usluge više manje sam bila upoznata sa svime i onda je slijedila papirologija i caffè bar je startao 1. siječnja. Znakovit datum, zar ne?!

*** Kafić si nazvala La Strada, zašto?**

- Ime La Strada sam dala iz razloga što se kafić nalazi odmah kraj ceste, a nekad je ovaj dio bio pod Italijom, zbog toga mi je taj naziv zvučao idealnim. Lako se pamti, zvučan je i doista je na samoj cesti u centru.

*** Cijeli život si u Lovranu, vjerujem da je to bio jedan od razloga zašto si odabrala Lovran za mjesto otvaranja?**

- Okolnosti su bile takve da su mi se prva vrata otvorila u Lovranu, što mi je bilo jako drago s obzirom da je to moj rodni kraj i tu su ljudi koje poznajem. Pa kamo će Lovranka nego u Lovran!

ZA POČETAK – ZADOVOLJNA SAM

*** Kako je prvi put biti šefica, sam svoj gazda?**

- Prvi put biti sama svoja gazdarica i nije baš jednostavno. Puno

je obaveza koje se moraju rješavati uz odrađivanje svoje smjene, ali obitelj mi uskače i pomaže, tako da posao funkcionira.

*** Ušla si u biznis za vrijeme pandemije, misliš da to utječe na tvoj posao?**

- Pandemija utječe na posao sigurno, ali ni ona neće zauvijek trajati. Teško je znati kada je idealno vrijeme za nešto novo. Ali pred nama je ljetna turistička sezona i treba gledati pozitivno. Već na jesen znat ću da li sam bila u pravu...

*** Jesi li zadovoljna kako se sve odvija? Jesi li tako zamislila?**

- Mogu reći da sam za početak vrlo zadovoljna i nadam se da će se nastaviti u tom tonu, čak i bolje. Dolaze ljepši dani, a ja želim i nadam se samo dobrim stvarima.

Hvala ti, Loren, na dobroj kavi i lijepim riječima. Usput, želim ti mnogo posla i mnogo zadovoljstva.

Dan je i dalje bio sunčan, samo se u mojim očima zrcalila sreća jer je jedna mlada i poduzetna djevojka našla svoje mjesto pod tim istim suncem.

AROMA GELATO EXPERIENCE BOUTIQUE OTVOREN U LOVRANU

■ Piše: Silvana Miličić

Daj jedan liz, please!

Lovran je postao jedno od prvih mjesta u Hrvatskoj u kojem je dostupan najbolji sladoled u našoj zemlji. Sredinom svibnja otvoren je aRoma, gelato experience boutique na šetnici uz park prema mulu (kraj Caffè bara Ana). Sjajna lokacija i vrhunski gelato oduševili su domaće i strane ljubitelje sladoleda.

- Vjerovali smo da će Lovran biti jedno od boljih mjesta za našu ponudu, ali reakcije naših kupaca u prvih mjesec dana nadmašile su očekivanja. Primamo puno pohvala na kvalitetu i jedinstven okus, što nas iznimno veseli jer je upravo to ono po čemu je naš gelato poseban: vrhunski sastojci, pažljivo balansirani, praćeni posebnom atmosferom i uređenjem čine aRoma, gelato experience uistinu unikativnim doživljajem. Pomno biramo najbolje sastojke iz čitavog svijeta, kojima pristupamo s posebnom pažnjom. Ručno ubrani lješnjaci iz regije Piemonte, vanilija Madagascar, mlijeko krava sa slobodne ispaše, rijetki pistacchio iz Bronte, pravi mascarpone, sastojci su od kojih se stvara naš gelato. Ne u industrijskoj proizvodnji, već artizanski, u malim količinama kako bismo garantirali svježinu i kvalitetu svake porcije, rekao je Hrvoje Tretinjak, direktor tvrtke Aroma Global.

Gelato ove tvrtke još prošlog ljeta bio je dostupan na svega nekoliko mjesta u Hrvatskoj, kao što su Dubrovnik i Hvar, u kojima su poslovali putem franšiznog modela. Ova sezona donijela je širenje ponude na nove lokacije, u vlastitim gelaterijama, a Lovran je otvoren među prvima, uz Split i Pulu.

- Ove godine bit ćemo dostupni na tridesetak lokacija, većim dijelom vlastitih „boutique shopova“, a manjim dijelom kao dio ponude drugih ugostiteljskih objekata. Lovran smo odabrali kao savršen model za manje gradove koji su dobro profilirane i posjećene turističke destinacije, a jedan od razloga zbog kojih smo se odlučili otvoriti ovaj boutique shop među prvima jest jedinstvena lokacija s predivnim pogledom na more i lučicu, kao i činjenica da u Lovranu i na rivijeri turistička sezona kreće ranije nego u nekim drugim destinacijama, objasnio je Tretinjak.

Tako je, zahvaljujući poduzetnom gospodinu Hrvoju Tretinjaku, Lovran postao još jedna iznimna lokacija na kojoj će ovog ljeta domaći i strani gosti uživati u izvršnoj ledenoj poslastici. Daj jedan liz, please!

Dve umjetnice, saka na svoj mod

Sto puta san čula da življenje piše štorije samo ih treba čut. Prava istina. Zato ću ovistu zapisat da se ne pozabi aš ni same Darinki, mađar jena biva va Tuliševice, a druga va Leprince, nisu znale jena za drugu. Nisan znala ni jas, ale življenje se poahtalo da se štorija otkrije.

Prvo san upozнала Darinku Martinčić za vreme jene Rokovi 2006. leta na ku san prišla da bin napisala štoriju za Besedu. Onako lepo sita potle obeda, sela san za stol i gledala okolo da vidin, ki j se prišal na feštu va Liganj. Vaje vaje pred mane je stavjen pun pijat kisele repi z gulašon, a jena mehka ruka me j tapšala po ramene, dokle mi j nepoznat ženski glas govoril: „Jijte, jijte, gospa, ću van još prnest!“ Lahko j njoj bilo reć jijte, jijte, ma jas san prišla sita z obeda. Sada znan da va Liganj čovek mora prit za Rokovu lačan. Hvala Bogu da se moj fotoreporter Marin Aničić, onako mlad i lačan aš je so jutro okolo slikeval, za hvalno priložil pijatu.

JIJTE, JIJTE GOSPA

Ki to kuha tako dobru repu? pitala san oneh ki su mi sedeli nablizu, a oni su mi pokazali jenu ne velu a žveltu ženskicu, ka se kot punčinel vrtela okolo. „To je kuharica, Darinka Martinčić Škobričeva, njoj je kuhanje i jubav, i potreba, i navada sakidajna,“ rekli su mi. To je ona mehka ruka na mojen ramene i tih glas ki mi je govoril: „Jijte, jijte gospa, još ću van prnest...“ Malo kašneje posela se pul nas i povedala nan kako se kuha kisel repa. A čuli smo i štoriju od živjenja.

Ova Darinka rojena je 1949. leta na Maloj Uške i prava je Uškarica. „Rojene smo dve sestri i tri brati. Na Veloj Uške san finila i četiri razredi osnovne školi, a onda smo se spustili z Uški aš gore se već ni moglo živet. Ni bilo ni školi, ni butigi. Zaprli smo staru kuću na Uške, ka je i sada zaprta i šli živet va Tuliševicu. Seh sedan nas je tu živelo. Onda

smo se poženili, a ja san šla za nevestu. Sad san udovica, iman Davora i Igora, dva sina, jenu nevestu i zlatnu vnučicu. Delala san va Lovrane, sa leta va hotele Bristol. Va kuhinje, aš san volela kuhat. Antun Sandalj mi j bil šef i od njega san čuda navadila, a on me je poslal da storin i kvalifikaciju. Sad san va penzije, ma sejeno kuhan saki dan...“

PAMETIŠTI, IVE...

A mi smo njoj obećali da ćemo drugo leto prit na Rokovu, ma lašni. Dve leta za ten Rokova je va Lignje postala pučka fešta Najboje skuhana kisel repa na koj se za najboju kuharicu natječu domačice gornjega kraja, one z Lignja, Tuliševice, Lovranske Dragi i Dobreća, a ko leto pride i ki kuhar pa se pred komisijun na dugen stole najde i do četrdeset pijat skuhan repi. Fešta se držala redovito jedanaest let se do koroni, a ovo se leto nastavjaju se već poznate fešti va Lignje.

Drugu Darinku Martinčić upozнала san va Leprince na prestavjanju njije prve knjigi „Pametiš ti, Ive...“ I ova Darinka kuha kiselu repu, ma čuda je boje da zame lapiš v ruku i napiše pjesmu aš to njoj jako dobro gre. I ona je kuharica za svoju potrebu, ale mane je puno draža kako pjesnikinja. Ne samo da ima lepe pjesmi i dobre štorije, nego je prva ka se počela s pisanjen javjat potle Leprinčana Josipa Stanića, ki j rado kantali i va našen lovransken zборе, ki j prihajal va Matetićevo kuću h Ronjgon, ki j pisal pjesmi i uživao čital ih pred onemi ki vole domaču besedu.

A Darinka voli se neš, i kuhat, i poč va vrt va ken ima sega ča jenoj ženskoj treba za storit dobar obed, od konpira do salati i česna. Dokle ih je bila puna kuća ni imela toliko vremena za pisat, ma vreme stori svojo i življenje se preko noći preobrne. Ostala je do vica, sin Darko je informatičar, a hćer Radmila profesorica i oni su none podarili četire lepe i pametne vnuci, po sine Jelenu i Mirnu, po

hćere Izabelu i Leu, pa se sada nona štima aš je puna kuća smeħa kad se si skupa najdu. Sejeno nona ima više vremena za pisat, a kako njoj to dobro gre, već parićuje i drugu knjigu. Po vrte za njun namesto dece, ki su va vrtićeh i va škole, teču samo njiji kućni prijatelji pas i maški.

PUL ĐINOTA MARTINČIĆA

Va obnovljen dome „Janko Gržinić“ na prestavjanju knjigi do Darinki se skoro ni moglo prit. Si su bili okol nje, si su ju pozdravjali i si su oteli njiji potpis va knjige. Večer je bila puna lepoti, smeħa i radosti.

Doma san šla veselo s knjigun v ruke i mislela: „Bože moj, kako življenje piše čudne štorije, poznan dve Darinki Martinčić, a one se nisu nikad videle...“

Mislela san kako da ih upoznan? Ni jena od nas tri ne vozi auto, kako ovu z Leprince dopejat na Rokovu va Liganj, al našu Uškaricu s Tuliševice va Leprince?

I opet se življenje poigralo š njimi, a mor da je to bila Božja voja?! Ki zna? Upoznale su se, za neverovat, na Maloj Učke, i opet za neverovat: pul Đinota Martinčića. Niš se va življenjen ne dogaja slučajno. Reču da su čudni puti Gospodnji, ma ni čovečji nisu puno drugačiji.

A se je počelo za ovoletni Prvi maj. Delegacije Opatije, Lovrana i Moščeničke Dragi, prišle su na Malu Učku položiti rožice i zapaliti sveći za 22 poginula Učkara va Družen svjetsken rate, kada je va ognje nestalo i celo selo. Potle tega za seh ki su prišli na Malu Učku pul Đinota Martinčića bila je parićana marena. Tu su se, pul Martinčića, ki ni ni z jenun va rode, upoznale dve Darinki, najboja kuharica kisele repi z gulašon i pjesnikinja koj je gušt slagat besedi va štoriju al pjesmu. Dve umjetnice, saka na svoj mod.

Pa sad neka mi neki reče ki je va ovu štoriju zamešal svoji prsti!?

LUKA JOKA, AUTOR NEOBIČNIH METALNIH SKULPTURA

Kad se zanat digne na razinu umjetnosti

■ Piše: Rita Linšak

Lijep sunčan dan u Lovranu. Prolazeći Trgom slobode na kojem su galerijski prostori Laurus i Kuća lovranskega guca kroz koju se ulazi i u staru gradsku kulu lijepo je zastati i uživati u spoju povijesti i umjetnosti. Sve je tu na dlanu. S jedne strane izložba slika, s druge jedna druga, nova i posve drugačija izložba. Pažnju nam privlači veselo dječje komešanje vrtičara i osnovnoškolaraca. Ulaze u Kuću lovranskega guca, a potom u kulu. Žele vidjeti što je to od metala napravio barba Luka?

Autor izložbe je Luka Joka. Njegove zlatne ruke spojile su neke metalne predmete, koji bi inače bili bačeni u smeće, a on je od njih načinio skulpture, posve neobične i zanimljive. Gledamo, obilazimo i čudimo se kombinacijama spojenih metalnih rashodovanih alatki koje sada čine neobične skulpture. Neke od njih, gotovo bi se reklo da su minijature, i skoro da čovjek ne povjeruje kako ti sljubljeni različiti predmeti predstavljaju leptire, skakavce, zmije, krokodila, kornjače, domaće životinje, ribe i vodozemce...

LJUBAV PREMA METALU

Koliko pogled pobjegne na drugu stranu pogled nam privlače metalni predmeti iz naše svakodnevice, a sada su u sastavu neobičnih vozila, raznih letjelica, cvjetova, izložen je čak i cijeli kazališni orkestar. Sa zidova kule smiješe nam se ključevi kakvi su bili u uporabi barem pred stotinjak, možda i više, godina. A

ima tu, na iznenađenje prisutnih, i sasvim nov pojas nevinosti, još uvijek nekorišten osim za potrebe jedne neke modne prezentacije. Taj komad izrezbarenog i oblikovanog metala na formu ženskog modela raritetan je primjerak kojemu je mjesto u muzeju.

Luka Joka je ljubav prema metalu stekao kroz svoje školovanje, naukovanje, doškoloavanje i studiranje na Strojarskom fakultetu, a potom je svo svoje znanje učvrstio kroz praksu i rad. Tako je, na određen način, postao svestran čovjek. I nimalo nije čudno što u svoje slobodno vrijeme čita, čita i pamti, uživa u pojedinim poglavljima, u pojedinim rečenicama koje mu se usijeku u sjećanje pa ih poslije rado prijateljima i citira. Kod njega se spretnost isprepliće sa željom za stvaranjem, tako je i vrijeme korone iskoristio da izradi stotinjak predmeta, ne uporabnih nego ukrasnih, od kojih su mnogi podarili čudan povijesni izgled staroj lovranskoj kuli.

Luka Joka zrači nevjerovatnom toplinom, jednostavnošću i genijalnošću, koju ne ističe hvaleći se, ali ju ispoljava u svom radu. Stoga s punim pravom možemo reći da u našoj sredini živi čovjek, erudit koji voli povijest, vrtlarjenje, šetnje, prijatelje, druženje... On je čovjek spretnih ruku i brze domišljivosti, uvijek spreman pomoći i riješiti ono što će malo kome poći za rukom, stoga su mu neki i nadjenuli ime Joker zovi.

LOVRANSKI ZET

Tko je u stvari Luka Joka? Iako je rođen u Moslavini, u Lovranu je stvorio svoj dom, izgradio kuću na Škajama, postao lovranski zet, oženivši Helenu iz obitelji Gržin. Postao je Lovranac. Zar se ne kaže da je čovjek od tamo od kuda mu je žena?

Slušamo kako priča s djecom, kako se obraća odraslima, zadivljuje ih pričama preuzetih s raskršća između dva zavičaja, ništa ne zaboravlja, smjenjuju se doživljaji sa suradnicima, susjedima, prijateljima. Osjeća se da je u Lovranu doista našao svoj drugi dom. Sve što Luka radi to je nježno kao meditacija, neprimjetno kao izmjena godišnjih doba, to je posao koji se ne ponavlja jer on to želi, nego sve postiže radom i zalaganjem. Sve ove eksponate izradio je u svojoj radionici i tako oplemenio svoje umirovljeničke dane jer sada za ljepotu stvaranja ima više vremena. Pitamo ga koja su mu sljedeća nadahnuća i izazovi. Tko bi to znao, kaže, sve ovisi o vremenu, slučajnosti, trenutnoj ljubavi, samo da to ne bude opet neka nova korona. Govori i srdačno se smije.

Ipak najljepše o njemu rekao nam je njegov prijatelj Franko Demark: „Luka je bio dugogodišnji istaknuti rafinerac. U to doba Riječka rafinerija nafte puno je ulagala u van poslovne aktivnosti svojih radnika. Tako je njegovo članstvo u KUD-u Baklje pridonijelo da se u njemu, ali i u svima nama, potakne onaj kreativni nagon, razvije stvaralaštvo koje nam trajno ostaje. Time su kreativni porivi usadeni u nas.

KREATIVNA NIT

Toga Luka nije previše svjestan kad govori da to može svatko izraditi. Može tehnički, ali mu nedostaje ona kreativna nit, koja bi ga na to poticala, a stvara se samo dugotrajnim i dugogodišnjim aktivnostima. Za stvoriti umjetničko djelo, osim ideje, kreativnosti, nadarenosti, volje i entuzijazma morate imati i opremljen prostor. Alat nije dovoljan već moraš kreirati različite naprave koje u trgovinama ne postoje. To su mali izumi i o njima ovisi kada će umjetničko oko vidjeti, recimo u starom čavlu glavu svirača. A to Luka ima u sebi.“

Na kraju je sam Luka Joka želio da zapišemo kako se on iskreno zahvaljuje pokretačima ove izložbe, rukovodstvu Općine Lovran, svojim prijateljima, rodbini, voditeljima raznih udruga u Lovranu, koji su mu pomogli oko ove izložbe i koji su ga nagovorili da pokaže posjetiteljima svoje radove. Zahvalu upućuje i Odjelu za kulturu Općine Lovran i voditeljima Galerije Laurus pod čijim je pokroviteljstvom pripremljena i ova izložba.

■ Piše: Radovan Trinajstić

IZLOŽBA FOTOGRAFIJA U ZAJEDNICI TALIJANA LOVRAN

Članovi Zajednice Talijana Lovran u svojim su prostorijama postavili izložbu fotografija „Boja i pokret“ poznatog fotografa Željka Jerneića.

Izloženo je dvadesetak fotografija u boji većeg formata. O autoru i postavljenim fotografijama te umjetničkom radu ovog fotografa govorili su načelnik Općine Lovran Bojan Simonič te troje predsjednika: Igor Prodan, predsjednik Zajednice Talijana Lovran, Sonja Kalafatović, predsjednica Zajednice Talijana iz Opatije i Riccardo Staraj, predsjednik Zajednice Talijana Mošćeničke Drage. U prigodnom katalogu koji je popratno izraden za ovu izložbu stoji slijedeće: „Autor koji se dosadašnjim izložbama predstavljao uglavnom dokumentarnim fotografijama čini radikalni odmak prema manje poznatom polju apstraktno fotografije. Time se udaljava od prizme kroz koju se promatra figurativna fotografija gdje su „mjerila“ poznata, a sud o izloženim fotografijama prepušten je emocijama koje će uspjeti ili neće pobuditi kod promatrača.“

Program otvaranja izložbe svojim kratkim programom upotpunio je pjevački zbor Zajednice Talijana Opatija pod vodstvom dirigentice mag.mus. Ane Žauhar:

Realizaciju ove izložbe omogućili su Ministarstvo vanjskih poslova i međunarodne suradnje Republike Italije posredstvom Talijanske Unije, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina RH te Zajednica Talijana Rijeka.

Uz razgledavanje izloženih fotografija posjetioci su u ugodnom okruženju i druženju proveli lijepe trenutke.

„Boja i pokret“ Željka Jerneića

Seh nas čeka La Lavandera

Va Lovrane na onen dele kega zovu Lokva, na broje 15 oprla se nova praonica za robu prat, ka se zove La Lavandera. Tu se već tri meseci pere, suši i pegla lancuni i intimeli za apartmani. Sada iznajmljivači imaju više vremena za svoji gosti i lagje njin je, ne moraju prat i peglat, samo odnest da to drugi namesto njih stori. Šla san i ja malo videt kako se to dela va La Lavandere. Upoznala san oca Gorana i sina Roberta Čauševića od keh san se doznala.

Fameja Čaušević ima lovranski koreni. Nekada su bivali va Škajah, a prihajali su semo na Lokvu kopat, sadit, oplet, pobrat i delat ča je rabilo pa su govorili da gredu va Selo. Danas je to nekadajne Selo, reklo bi se, skoro pol grada, baren kad se pogleda se okolo i vidi koliko je tu kuć storeno. Fameja Čaušević su potomki Franeta i Jorji Viskiće, ka je po rojenju bila Tominić. Va njihovim sele narasle su kući kako lukiči pokle dažja.

SE MAKINE DELAJU

Praonica al vešeraj, kako neki reču, storena je va prizemju jedne od teh kuć. Gledan kako je lepo za videt naslaganeh 11 noveh makin, neke za robu prat, neke za sušit al peglat, a se su semo prišle z firmi Premus va Belgije. Gledan kako neke vrte na levu, neke na desnu stran, a jedna dela centrifugu. Se imaju dela, a to je najboji senjal da j sezona tu. Vredne delavice svijaju lancuni, a rodul ki pegla samo se pomalo vrti...

Pitan oca i sina kako su prišli na ideju da otpru praonicu, a oni mi pomalo povedaju. Malo jedan, malo drugi, a ja samo naslišan i pametin. Treba to potle i napisat.

- Imeli smo slobodno i parićano mesto va kuće za neč otpret pa smo malo misleli ča š njin? Bilo je više idej, ale smo na kraje odlučili da juden ovde treba praonica. Puno je iznajmljivači, a ni lahko prat toliku robu i potle ju speglat na fino da gosti budu zadovoljni. Znali smo da je to potrebno i verovali smo da će to bit dobro prijeto. Nismo se prevarili, naša ponuda pranja je brzo prihvaćena. Kupujemo prahi i omekšivači vrhunske firmi P&G. Ono ča je važno za reć je da se zna da se pul nas pere posebno roba sakega klijenta, a to je jako važno z više razlogi... Prvo se roba ne mora senjevat ča zglada grdo, a drugo roba se ne meša, zna se ča j čigovo. Naša prva zaposlenica je 20 let delala va praonicah po Kvarnere. Zad nje je velo iskustvo, a mi se trudimo delat brzo i kvalitetno. Vlasnici apartmani s kemi smo delali do sada su zadovoljni.

TAMARINA PJESMA

Tako mi pomalo poveda Goran Čaušević, a mane već zanima kako ih moru nač nove mušterije?

- To ni problem, moru nas nač na adrese Lokva 15, va radno vreme. Delamo saki dan od pondejka do petka od 8 jutro do 3 ure zapolne, a delamo i subotu od 8 do uri. Moru nan se javit i na e-mail lalavandera2021@gmail.com i doznat se ča ih interesa od na-

šega dela. Javjamo se i na telefonski broj 091 736 0339. Naše delo i nas morete videt na facebook stranice (La Lavandera Lovran) i na taj način nas se more pitat ča kega zanima. Mi smo tu za naše mušterije i trudimo se da smo njin ča više na ruku. Verujemo da će i naše delo doprinest kvalitete turističken ponudan va oven našen lepen kraje - rekali je Robert Čaušević i dodal:

- Va sklope praonice moja sestra Andrea Čaušević ima salon ljepote Beauty And. Andrea jako voli svoje delo za ko je hodila na edukaciju va poznati saloni lepote. Tu se more s poverenjen prepustit laminaciji obrvi i produjevanju trepavic.

Bome dobro su govorili naši stareji: Složna braća kuću grade, a nesložna ju raskućuju.

Dokle smo se nas tri na preskok pogovarali, mobiteli njin nisu dali mira. Delo zove! Pozdravili smo se, oni gredu za delun, a ja gren doma temeljito informirana, bi rekli va današnje vreme.

Pred kućun trefin žensku ka z auta zni-ma punu velu boršu robi. Brankana ju va La Lavanderu. Pala mi j na pamet Tanara Brusić i njija pjesma: „Neću kuhat, neću prat, neću ni pomivat...“

Iman pravo, teeploo jeee, ča ne?!

RADNO VRIJEME LA LAVANDERE
ponedeljak – petak od 08h do 15h
subotom od 08h do 13h

Da se ne zaboravi kad je glazba bila jača od rata

Kad je 25. travnja u Trnovcu, malom mjestu blizu Gospića, zaorila Toronjera jedno je bilo sigurno – nije bilo vrijeme za pjesmu i svirku. Bilo je to prije trideset godina.

U jeku Domovinskog rata velik je broj stanovnika Liburnije krenuo put Like kako bi spriječio prodor neprijateljskih snaga do Gospića. Bilo je jasno da ako padne Gospić, cijela jadranska Hrvatska će ostati odsječena od ostatka Hrvatske i bit će prepuštena nemilosti agresora. Branitelji iz Liburnije djelovali su u sastavu 4. pješadijske bojne „Veli Jože“ u sastavu 155. brigade Hrvatske vojske. Trnovac, mjesto skoro na prvoj liniji fronte, bilo je sjedište zapovjedništva 4. bojne i važan logistički centar.

U Trnovcu su se izredale tri smjene branitelja. U trećoj „turi“ bilo je i nekoliko članova Puhačkog orkestra Lovran, koji su bili odlučili dignuti moral svojih suboraca. Tako su Miodrag Kašić (dirigent), Denis Solomun

(trubač) i Dean Sirotnjak (klarinetist) osmislili plan da dovedu članove svog orkestra do Trnovca, kako bi pokazali da je glazba jača od svih ratnih strahota.

I tako je 25. travnja glazbena ekspedicija lovranskih puhača krenula kombijima put Gospića preko Karlobaga (jer je put preko Senja bio blokiran). U Trnovcu su održali koncert za prisutne i potom se vratili u Lovran. Taj glazbeni podvig nije nikad dobio veliki medijski odjek, ali je ostao zapamćen u sjećanjima stanovnika i boraca koji su tamo bili. Za uspomenu je napravljeno par fotografija ispred buffeta Gradina, zgrade koja je za vrijeme ratnih dana bila zapovjedno mjesto. Krajem ljeta 1992. rasformirana je 155. brigada, a borci su poslani kućama prije raspoređenja u nove jedinice.

Trideset godina kasnije, članovi Puhačkog orkestra Lovran ponovno dolaze u Trnovac, ovaj puta sa željom da obilježe godišnjicu tog glazbenog podviga. Skupa s Udrugom drago-

voljaca i veterana Domovinskog rata ogranak Opatija došli su u Trnovac postaviti spomen-ploče za sjećanje na taj ratni koncert. Delegacija od pedesetak ljudi, glazbenika i branitelja prvo je položila vijenac u Gospiću uz prisustvo gradonačelnika Gospića i župana Ličko-senjske županije. Nakon mimohoda ulicama Gospića, delegacija je krenula put Trnovca gdje su postavljene ploče i svečano otkrivene. Ovaj trenutak je bio vrlo emotivan za prisutne, a ubrzo su krenule priče i spominjanja dogodovština iz tih vremena. Cijelo putovanje je pratio i Svečani zastavni vod UDVDRA ogranak Opatija, koji je prodefilirao s ratnim zastavama postrojbi Oružanih snaga RH.

„U godini kad naš orkestar slavi 110. godina djelovanja, postavljanjem spomen-ploča htjeli smo zaboravu otrgnuti ovaj malen, ali važan trenutak u povijesti našeg orkestra.“ zaključila je predsjednica orkestra Zvijezdana Klobučar-Filčić.

Uspješna strategija pridonijela pobjedi i slobodi

Lovran je bio prvi oslobođeni grad Istre. Hvala svima koji su se sjetili palih junaka i 26. travnja 2022. položili grančicu javorike na spomenik u parku kod crkvice sv. Trojstva.

Sada saznajte kako je teklo oslobađanje i drugih dijelova Istre i Hrvatskog primorja.

Nakon što je IV. armija gen. Petra Drapšina, jačine 60 000 boraca, oslobodila Liku, Gorski kotar i Hrvatsko Primorje – 20. travnja 1945. – stiže na Rječinu, na prijeratnu jugoslavensko-talijansku granicu. Poražen je 15. njemački brdski korpus u Lici, a pred armijom je najteži i najzahtjevniji dio zadatka: probiti fortifikacijski bedem Ingridstellung, koji se pruža: od ušća Rječine u more, duž Rječine do izvora, do Klane i dalje hrvatsko-slovenskom granicom do Snežnika. Brani ga 97. njemački armijski korpus gen. Küblera, jačine 90 000 vojnika, raspoređenih širom Istre koju je Hitler pripojio Reichu. Bedem na Rječini brani 20-ak tisuća uglavnom njemačkih vojnika, a od Klane do Snežnika, s nešto manje njemačkih vojnika su i kninski četnici Momčila Đujića.

Bedem je utvrđen armiranobetonskim bunkerima, skloništima, osmatračnicama, podzemnim hodnicima i rovovima, koje je fašistička Italija počela graditi prije točno 100 godina, god. 1922., a to je i godina uspona fašizma na vlast u Italiji. Objekti su građeni tako solidno kao da će tu Italija biti 1000 godina!

Pred bedemom je i proljetno nabujala, brza Rječina preko koje su porušili sve mostove.

KAKO JE GOVORIO TITO

Komanda IV. armije o utvrdama je iscrpno upoznata od obavještajne službe 13. primorsko-goranske divizije. Napad započinje 21. travnja, juriši se nastavlja 22. travnja, no bezuspješno i uz velike gubitke. Radi toga komanda armije odlučuje običi utvrđeni bedem na Rječini krilnim, bočnim divizijama i to:

- desnokrilnom 20. dalmatinskom divizijom (12 000 boraca) i

- lijevokrilnom 9. dalmatinskom divizijom na otoku Cresu (10 000 boraca).

Zadatak je bio da 20. dalmatinska divizija preko zapadnog dijela Gorskog kotara prijeđe hrvatsko-slovensku granicu, probije njemačko-četničku obranu i s 43. istarskom divizijom preko Ilirske Bistrice nastavi ka Trstu. Dok 9. dalmatinska divizija i kvarnerski odred mornaričke pješadije 24. travnja započinju pomorski desant s Cresa na Brseč i Mošćeničku Dragu. Desant vrše noću radi mogućih gubitaka od njemačke dalekometne obalne baterije u lčićima, koja ima u dometu cijeli Riječki zaljev i obalne baterije u Voloskom.

U nekoliko noći prebačeno je 10 000 boraca i više od 1000 tona vojne opreme (oružja, streljiva, hrane, goriva, sanitetskog materijala, nešto tenkova, topova, kamiona,

konjskih zaprega i konja). Pomorski desant obavio je kvarnerski pomorski odred, nakon što je do tada već izveo desant na otoke Pag, Rab, Krk, Lošinj i Cres. Obavljaju se: drvenim ribarskim brodovima, drvenim patrolnim čamcima, ribarskim leutima, motornim jedrenjacima i motornim i vučnim splavima, a naoružani su topovima i mitraljezima.

Maršal Tito je za posjete Splitu 1946. te brodove i mornare ovako opisao:

„Naša ratna momarica s drvenim brodovima, ali borcima čelična srca, izvršila je uspješno sve zadatke i iz nje će izrasti snažna flota“. (Tito, Split, 27. srpnja 1946.)

BORCI ČELIČNA SRCA

Zaista, samo borci čelična srca mogli su u samo mjesec dana (travanj 1945.) izvesti pomorske desante na: Pag, Rab, Krk, Lošinj, Cres i na istočnu obalu Istre. Noćima, jer svi otoci su branjeni i trebalo ih je osvajati.

Zadaci 9. dalmatinske divizije nakon izvršenog desanta bili su da:

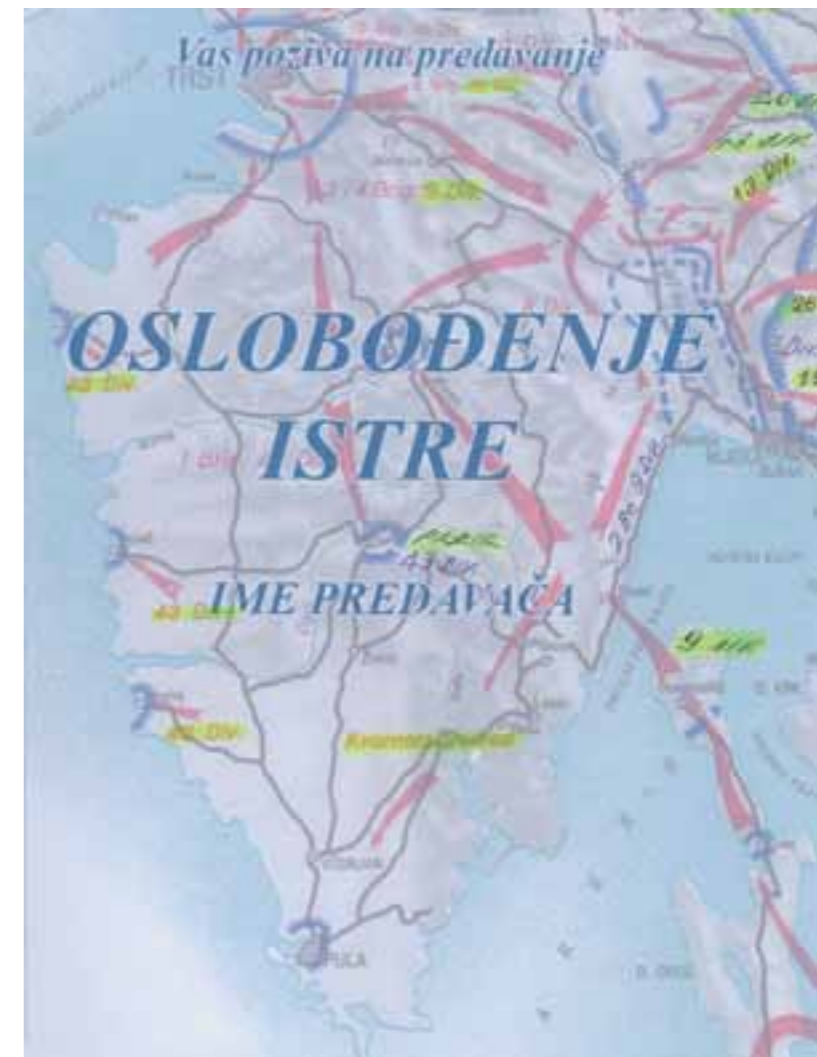
- 2. brigada s kvarnerskim odredom mornaričke pješadije oslobađa Lovran (26. travanj), lčići (27. travanj) i Opatiju (28. travanj);

- 3. brigada usiljenim maršem ide na Učku kako bi zapriječila eventualni dolazak njemačkih snaga iz Pazina, te se nakon toga preko Veprinca spušta u Mihotiče;

- 4. brigada oslobađa Labin (27. travanj) i Rašu (28. travanj).

OSLOBOĐENJE ISTRE I
NAŠIH KRAJEVA, LOVRAN JE
OSLOBOĐEN 26. TRAVNJA

■ Piše: Josip Dukić

Nakon oslobodjenja Opatije, 2. i 3. brigada trebale su krenuti na Rijeku i s leda iznenadno napasti njemačke snage na Rječini i tako omogućiti proboj bedema 19. i 26. dalmatinskoj i 13. primorsko-goranskoj diviziji.

Zadatak 4. brigade bio je nastaviti oslobađanje Pule i juga Istre.

No, neočekivano, 28. travnja na talijanskom ratištu, 5. američka i 8. britanska armija porazile su njemačku armiju feldmaršala Kesselringa, što bitno mijenja vojnu situaciju. Pred saveznicima je otvoren slobodan prolaz do Trsta. U narednih par dana doći će do prave utrke između Titove 4. armije i Churchillove 8. armije, jer Trst je zajednički cilj obiju armija.

Bitka za Istru je zaista zahtjevna, složena i za nas važna. Komanda 4. armije reagira trenutno: 20. dalmatinska i 43. istarska ubrzano nastavljaju na Trst, a 9. dalmatinska ima novi zadatak:

- 2. brigada bez kvarnerskog odreda mornaričke pješadije osigurava oslobođeni dio liburnijske Istre duž linije: Lipovica – Kosovo – Pobri – Mihotiči – Rukavac od njemačkih snaga iz Matulja;

- 3. brigada vraća se preko Veprinca, Učke do Buzeta i tu se spaja s 4. brigadom;

- 4. brigada, koja je stigla do Raše, vraća se i kod Vozilića, preko Kršana, Lindara i Cerovlja stiže do Buzeta, koji s 3. brigadom oslobađa 30. travnja, pa zajedno nastavljaju na Trst;

- kvarnerski odred mornaričke pješadije preuzima zadatak 4. brigade, tj. oslobodjenje Pule.

- 20. dalmatinska divizija i 3. i 4. odred 9. divizije, 1. svibnja napadaju zajedno njemačku obranu Trsta i u jutarnjim satima 2. svibnja oslobađaju Trst, te tako uspješno izvršavaju naredbu maršala Tita. U Trst su ušli prije 8. britanske armije, a ta prednost je samo par sati jer istog dana u popodnevnim satima, ali u već oslobođeni Trst, ulazi prethodnica 8. britanske armije, njihova 2. novozelandska divizija.

- 3. svibnja 19. dalmatinska oslobađa Rijeku. Njemačke snage 97. korpusa pri povlačenju vrše teška razaranja privrednih objekata, stanova, a najviše je razorena riječka luka.

Tog istog dana 2. brigada 9. dalmatinske oslobađa Volosko, Matulji i Rukavac.

Dana 5. svibnja, 43. istarska divizija oslobađa Pazin, Poreč, Rovinj i Kopar.

Dana 6. svibnja, kvarnerski odred mornaričke pješadije oslobađa Pulu.

VISOKA CIJENA SLOBODE

Dana 7. svibnja, 19. i 26. dalmatinska te 13. primorsko-goranska kod Ilirske Bistrice zarobili su 17 000 vojnika 97. njemačkog korpusa.

Sloboda je plaćena visokom cijenom u krvi. Ginuli su Istrani i ranije, najviše u listopadu 1943. u Rommelovoj ofenzivi. S borcima istarskih brigada i partizanskih odreda, teško su stradali i mještani sela Pazina, Buzeta i Žminja; naredne 1944., 30. travnja i početkom svibnja, mještani Lipe, Vele i Male Učke, Žejana i Velih i Malih Muna. Pri oslobodjenju Istre 1945., teške gubitke podnijele su divizije 4. armije, a najteže 26. dalmatinska u jurišima na Klanu i 19. divizija u jurišima na Sv. Katarinu u Rijeci. 2. brigada 9. divizije u samo 10 dana pri oslobađanju Lovrana, Opatije, Matulja i Rukavca izgubila je 70 boraca.

Na dan oslobodjenja Rijeke, 3. svibnja 1945., vrhovni komandant maršal Tito čestitao je pobjedu i pohvalio jedinice 4. armije i mornarice.

Istra nije Zagreb, nije Split, Istra dugo, dugo pamti i poštuje, i zato ulice i trgovi istarskih gradova nose, i zauvijek će nositi imena junaka koji su ginuli za slobodu.

Prvi izlet umirovljenika nakon korone

■ Piše: Vinka Ban Vlašić

Nakon dvije godine i stanke zbog korona virusa pripremljen je prvi izlet za lovranske umirovljenike. I ne samo pripremljen, nego i uspješno održan 17. svibnja. Točno 82 osobe u dva autobusa jedva su dočekali krenuti na put za Piran i Novigrad, na zapadnu obalu Istre. Naš simpatičan vodič Radovan bio je veoma pripremljen, zabavan i zanimljiv, ne previše opširan, rekli smo dostatan i tako smo doznali mnogo novih stvari.

Piran je grad na vrhu Piranskog poluotoka, a dolazi od grčke riječi piro (vatra) jer se nekada na tom mjestu palila vatra. Ona je, dok nije bilo svjetionika, bila znak brodovima kuda moraju ploviti. Mi smo izabrali put po staroj cesti koji nam je bio vrlo zanimljiv. Vidjeli smo mnogo više manjih mjesta, raskošnu prirodu, njegovano raslinje, sve zeleno i u cvatu. Posebno zanimljiv bio je Piranski zaljev podijeljen hrvatsko-slovenskom granicom. To je donji dio potopljene riječne doline između Piranskog i Savudrijskog poluotoka. Slanost mora je 34-38 promila. Piranske su solane tri zasebna kompleksa tzv. Sečovljanske solane na području oko 650 ha na ušću rijeke Dragonje.

MUZEJ SOLINARSTVA

One su postale parkom prirode i u njemu je otvoren Muzej solinarstva, a uvrštene su 1993. godine i na popis solana međunarodnog značaja. Prvo branje soli – svijet korica najskuplja je vrsta morske soli. Za Piranski zaljev se u Hrvatskoj upotrebljava i naziv Savudrijska vala. Od početka 1990. vode se pregovori između Slovenije i Hrvatske i još nije postignut dogovor o razgraničenju u zaljevu. Problem je i ribarenje između hrvatskih i slovenskih ribara i izlov ribe. Zaljev je važan i zbog turizma. Sezonski radnici su tamo imali posebne kuće koje su napuštene, a onda uređene za turizam. Vidjeli smo i granični prijelaz poznat po sporu s Joškom Jorasom, koji je na hrvatskom teritoriju iako uporno tvrdi „tudi tukaj je Slovenija“.

U Piranu smo prošetali do crkve sv. Jurja odakle se pruža lijep pogled na Trščanski zaljev. Na Tartinijevom trgu, kojim dominira spomenik tom velikom slovenskom skladatelju, osvežili smo se kavom i sladoledom. Položaj na moru omogućio je razvitak ne samo solana nego i ribolov, brodogradnju i

pomorstvo, zatim u velikoj mjeri razvoj obrta i trgovina, a u užem gradskom središtu cvjetali su ugostiteljstvo i novčani poslovi, dok se poljodjelstvo razvijalo u plodnom zaleđu. Kroz prošlost mijenjale su se vlasti Venecije, Napoleona, Austrije i Italije, a danas je Piran u sastavu države Slovenije.

NA UŠĆU RIJEKE MIRNE

Put nas je dalje vodio do Novigrada, koji je grad, luka i turističko središte na zapadnoj obali Istre. Većina od nas prvi smo put bili u tom lijepom i urednom gradu. Prošetali smo do obale. Dosta dugačak put, ali veoma uređen, a uređeni su i pločnici i fasade. Imali smo sreće s vremenom, bilo je dosta toplo, vrijeme ugodno za šetnju po sjenovitim ulicama.

Na ušću rijeke Mirne novigradska je luka, dobro zaštićena lukobranom i važna za turistički promet. Uz turizam koji je glavna turistička djelatnost, ravijaju se poljodjelstvo

i ribarstvo kao sporedne. Naše je putovanje nastavljeno do OPG-a Dušani gdje smo nastavili druženje i ugodne razgovore, jedva smo ih dočekali. Tu nam je pripremljen ukusan ručak uz glazbu, pjesmu i ples pa je i povratak u večernjim satima bio ugodan.

Već početkom srpnja čekalo nas je tradicionalno druženje umirovljenika, ove godine ne u Golubinjaku, nego na Platku.

Na kraju da zaključim s nekim podacima koji se tiču nas umirovljenika. Nažalost, neki su nas članovi napustili, ali ipak je pozitivna propaganda učinila svoje, tako da danas imamo i puno novih članova, od kojih je 160 aktivnih. Moram istaknuti i naše vrijedne glavne organizatore, predsjednika Marina Đakovca i aktivne suradnice Edu Marković i Jagodu Mrak Simonić, na čemu im se lijepo zahvaljujemo. Upisi novih članova kao i ostale informacije mogu se dobiti svaki četvrtak od 10 do 12 sati u našim prostorijama u Starom gradu br. 3.

LIJEPI SPORTSKI REZULTATI
MLADIH RIBOLOVACA
IZ ŠRD „ZUBATAC“

Ulovi i moru vrati

■ Piše: Radovan Trinajstić

Mlade kategorije članova SRD „Zubatac“ krajem svibnja i početkom lipnja ostvarili su značajne sportske rezultate na županijskoj razini. U organizaciji Saveza za sportski ribolov na moru PGŽ na lovranskom mulu održano je međuopćinsko prvenstvo Liburnije za juniore do 16 godina starosti. Po lošem vremenu, buri i velikim valovima nastupilo je 28 mladih natjecatelja i natjecateljica iz sportsko ribolovnih društava „Jadran“ Opatija, „Preluk“ Matulji, Ičići i „Zubatac“ Lovran, koji je bio i domaćin ovog natjecanja. Natjecanje je održano po sistemu „ulovi i pusti“, što znači da se ulovljena riba izmjeri i vrati u more. Ukupno je ulovljeno 296 primjeraka razne ribe težine 11.013 grama. Najveći primjerak ulovio je Mateo Gruban iz ŠRK „Ičići“ – škarpoč težine 191 gram. U pojedinačnoj konkurenciji najuspješnija je bila Emili Gržin iz ŠRD „Zubatac“ s ulovljenih 20 riba ukupne težine 790 grama. Drugi je bio Lovranac Luko Pavičević, aktualni prvak države sa 25 riba težine 739 grama, a treći David Jelušić iz SRD „Preluk“ Matulji s ulovljenih 13 riba ukupne težine 720 grama.

U ekipnom dijelu natjecanja prvo mjesto osvojila je ekipa „Zubatac“ 1 u sastavu: Luko Pavičević i Patrik Uhač, ispred klupskih kolega ekipe „Zubatac“ 2 u sastavu: Mihael Andrejević i Antonio Blažić. Treće je mjesto pripalo ekipi SRD „Preluk“ 1 Matulji u sastavu: Dorijan Rubeša i David Jelušić. Nakon natjecanja za sve sudionike i njihovu pratnju domaćini su pripremili osvježenje i okrijepu, koju su zaslužili nakon višesatnog boravka na otvorenom i u lošim vremenskim uvjetima. Za mnoge male ribare ovo je bilo prvo natjecanje kroz koje su upoznali pravila sportskog natjecanja i prepoznavanje vrste ulovljene ribe.

NIZ SPORTSKIH USPJEHA

Početkom lipnja na lukobranu lučice Stara voda u Kostreni održano je županijsko prvenstvo u sportskom ribolovu za kategoriju mladih seniora do 21 godine. Natjecanje je organizirao Savez za sportski ribolov na moru PGŽ uz vrijedne članove SRD „Kostrena“. Bez obzira na visoku temperaturu, samo natjecanje je proteklo dinamično i zanimljivo, a rezultat je bio ulov nekoliko kvalitetnih primjeraka ribe. Za regularnost natjecanja brinula se glavna sutkinja Julijana Rumora i Sava Dešković, delegat Saveza. Nakon pet sati ribolova u pojedinačnoj konkurenciji prvo mjesto i titulu županijskog prvaka osvojio je Tonko Pavičević iz ŠRD „Zubatac“ s ulovljenih 35 primjeraka ribe ukupne težine 2011 grama. Drugi je bio Teo Hajdaraj iz SRD „Kantrida“ Rijeka s 27 ulovljenih riba težine 1467 grama, dok je treće mjesto pripalo domaćoj natjecateljici Mirjani Milić iz SRD „Kostrena“ s 30 ulovljenih riba težine 1174 grama. Na četvrto mjesto plasirala se mlada Lovranka Angela Basan.

U ekipnom plasmanu prvo mjesto i titulu županijskog prvaka osvojila je ekipa ŠRD „Zubatac“ u sastavu: Tonko Pavičević i Angela Basan, ispred drugoplasirane ekipe domaćina u sastavu: Marijana Milić i Matej Abramović, a trećeplasirana je ekipa SRD „Kantrida“ koju je zastupao Teo Hajdaraj. Na ovom natjecanju u ribolovu sa štapom s obale ulovljeno je ukupno 189 primjeraka ribe ukupne težine 8062 grama, a najveća je bila arbun od 456 grama koju je ulovio Tonko Pavičević. Nakon ovog natjecanja slijedi međužupanijsko prvenstvo koje će se održati početkom rujna u Rijeci i potom državno prvenstvo u listopadu u Podstrani. Nastavljajući niz sportskih uspjeha sredinom lipnja mladi članovi ŠRD „Zubatac“ nastupili su i na županijskom prvenstvu za kategoriju do 16 godina. Natjecanje je održano na obalnom zidu unutar riječkog brodogradilišta Treći maj. Sudjelovalo je 40 mladih ribolovaca iz cijele PGŽ. Natjecanje je trajalo 4 sata s odmorom od pola sata za koje vrijeme je obavljeno promjena mjesta i opreme te osvježenje ribiča. Ulav ribe je bio osrednji, a najviše se ulovilo glavoča, lumbraka, kneza te nešto manje špara, boba i par arbuna.

VISOKE TEMPERATURE

Svim natjecateljima treba odati zahvalnost jer su izdržali visoku temperaturu uz sportsko ponašanje. Najbolji je bio mladi lovranski ribolovac Antonio Blažić, koji je ulovio 18 riba ukupne težine 938 grama i osvojio titulu županijskog prvaka za ovu godinu. Drugo mjesto osvojio je sa 16 riba težine 868 grama Leon Bajčić iz ŠRK „Lovrata“ Krk. Na treće mjesto plasirao se član SRD „Kantrida“ Rijeka Luka Gržinčić sa 21 ulovljenom ribom ukupne težine 806 grama. Zapaženi nastup imali su i mladi Lovrančani Mihael Andrejević (8. mjesto) i Patrik Uhač (10. mjesto).

U ekipnom dijelu natjecanja lovranski mladi ribolovci također su bili najuspješniji te su Antonio Blažić i Mihael Andrejević zasluženo osvojili prvo mjesto i titulu županijskih prvaka U16 za ovu godinu. Drugo mjesto je pripalo sportskom paru Luka Gržančić i Antonio Gršković iz SRD „Kantrida“ Rijeka, a treći su Leon Bajčić i Dario Šutić iz ŠRK „Lovrata“ Krk. Natjecanje je uspješno organiziralo SRD „Kostrena“ s voditeljem Krešimirom Milićem uz sutkinju Savu Dešković i delegatom Julijanom Rumora. Nakon ljetne stanke svi natjecatelji će se okupiti početkom rujna u gradu Cresu na međužupanijskom natjecanju u kategoriji juniora do 16 godina starosti. Uz pozdrav: Rogi Ribaru! svim mladim natjecateljima želimo mnogo uspjeha i sportske sreće.

Neobična i unikatna izložba radova

Zahvaljujući financijskoj podršci Ministarstva kulture i medija RH, Općine Lovran i Primorsko-goranske županije u svibnju je Galerija Laurus ugostila jednu posve neobičnu likovnu umjetnicu čiji su radovi izazvali posebnu pozornost publike, a izložba nosi ime „Ono u meni“. Što je to Ono?

Na zidovima galerije ubičajeno je da se nalaze likovni radovi raznih umjetnika rađeni olovkom, kredom, različitim vrstama boja ili kiparski uradci od drva, kamena, metala, stakla... Ovog puta s bijelih zidova smješe se slike Lade Tomašić, rađene na platnenoj podlozi, a slikane šivanjem, ušivanjem i našivanjem platnenih komadića različitih tekstura i nepravilnih oblika, popularno rečeno krpica, zatim čipke, trakica, vezica, odbačenih končića u boji. Potom to autorica sve ponovo prošije i tako učvrsti sve materijale čime se rad pretvori u platnenu sliku. Skoro je nemoguće opisati koliko je autorica truda uložila sjedeći za šivaćom mašinom dok je štepala, šivala, prošivala, cik-cakala, povezivala, prišivala, dodavala na desetke minijturnih elemenata da bi dobila zamišljenu sliku.

SVIJET RAZNIH MOGUĆNOSTI

A dobivena je slika božanski lijepa. Privlači svojom strukturom, veselim bojama, izvrsnom dekorativnošću, pa bilo da se radi o odjevnom predmetu oslikanom krpicama i koncima ili naprosto slici kojoj samo nedostaje majstorski okvir; zastanemo pred pojedinom slikom i skoro da bismo svaku poželjeli vidjeti u svom domu.

Slijedim slike po galeriji i razmišljam što je autoricu navelo da svoje slike radi uz pomoć šivaće mašine a ne kistom i bojama? Pa čitam u katalogu da je Lada Tomašić rođena u Zagrebu gdje je završila Školu za primijenjenu umjetnost i dizajn, a potom i Tekstilno-tehnološki fakultet pod mentorstvom prof. Jadranke Bačić i do sada je imala više samostalnih i skupnih izložbi. Ova umjetnica mlade generacije članica je stručnih likovnih udruga na razini Republike Hrvatske, ULUPUH-a i HULULK-a pa nas je doista zanimalo što ona sama kaže o svom radu.

- Za mene je tekstil puno više od samog materijala. To je sredstvo koje mi omogućuje da uđem u sebe, da se zadubim i zaokupim bojama, oblicima, teksturama. Taj svijet raznih mogućnosti, kojeg pruža tekstil, je ono što me posebno privlači. „Ono u meni“ je izraz mog unutarnjeg svijeta, strast za stvaranjem, želja i potreba da zaronim u sebe, da „izvučem“ iz sebe sve ono što me pokreće i budi moju kreativnost. To je ono što je nevidljivo: mašta, ideje, inspiracija, kreacija. Mogućnosti koje nudi tekstilni izričaj zadovoljavaju moj afinitet prema različitim oblicima primjene materijala: kao umjetničke slike, kao odjevnog predmeta, kao materijala za namještaj ili instalacije.

TA NJEŽNA PLAVUŠA

Također, moj rad s tekstilom zadovoljava moju sklonost ka individualnosti, neuniformiranosti i odstupanju od normi koje su vezane uz tekstilnu industriju. Za rad me također motivira moja dugogodišnja duhovna praksa kao i današnje suvremeno društvo koje je puno stereotipa, u kojem su istinske vrijednosti dovedene na rub opstanka. Posvećenost onome što nas nadilazi, put prema oslobođenju, ljubav prema životu, stvaranje i spoznaja moja su vječna inspiracija.

Izražavanje u tekstilu novijeg je datuma i rijetko je kome uspelo dostići tu umjetničku razinu da se od odbačenih krpica i končića u boji dobije umjetnička slika ili unikatni odjevni predmet poput jakne, korzeta, haljnice, tunike... za kojim će se okrenuti, rekli bismo, svačije oči, naprosto zato jer se takav odjevni predmet ne može naći ni u jednoj trgovini, samo u ateljeu Lade Tomašić. Ono što je još zanimljivo je činjenica da takva tekstilna slika nastala kolažiranjem različitih materijala može poslužiti i za tapeciranje namještaja pa tada i taj komad starog namještaja postaje jedinstven.

Najčudnije od svega je činjenica kako je od početka ta nježna plavuša Lada Tomašić majstorski ovladala šivaćom mašinom i za desetak godina postala moćna autorica čudesnih tekstilnih slika. Svaka čast!

Dotaknuti nešto suštinsko u sebi

Galerija Laurus je širom otvorila vrata i umjetnici Luisi Banov i nama posjetiteljima, te nam je tako pružena mogućnost da na miru u ugodnom hladu razgledamo izložbu „Prostori“.

Slikarica Luisa Banov je rođena u Rijeci. Na Pedagoškom fakultetu studirala je likovni odgoj i likovnu umjetnost. Radila je kao nastavnica likovnog odgoja u osnovnim školama Rijeke, a zatim je krenula na studij slikarstva na Akademiju likovnih umjetnosti kod prof. Jerrya Zeniuk u Münchenu gdje je i diplomirala. Veoma je zavoljela München pa sada tamo živi i radi kao slobodna umjetnica.

U svojim radovima autorici su veoma bitne i podloge pa koristi materijale koji su svoju funkcionalnost odradili: platno, staklo, papir... Time ukazuje na prošlost koja je ostala iza nas ali ukazuje i na prolaznost vremena. Njene tehnike rada su: olovka, akrilni lak, srebrni sprej lak, tuš...

Izlagala je širom Europe, grupno i samostalno. Njeni su radovi bili izloženi u Canadi i Japanu. O svojim je radovima autorica rekla:

„Centralna tema mojih radova je čovjek, ljudska svijest i priroda. Koristeći pravokutne forme želim stvoriti jedan vizualni prostor u namjeri pružanja mogućnosti doživljavanja polja praznine i tišine. Prostor u koji se može ući i „biti“... možda dotaknuti nešto vrlo bitno u sebi“

Bilo je lijepo pogledati ovu izložbu, pokušati dotaknuti nešto suštinsko u sebi i nakratko porazgovarati s poznatom umjetnicom.

USPJEH NAJMLAĐIH EKIPA HNK „LOVRAN“

■ Piše: Radovan Trinajstić

Bravo, morčići, samo naprijed

Najmlađi nogometaši, članovi Škole nogometa HNK „Lovran“ uspješno su nastupili na velikoj malonogometnoj ligi koja se pod nazivom „Prva liga Grbci 2022“ igrala od sredine ožujka do kraja svibnja na igralištu Grbci. Ovo višemjesečno natjecanje „morčića“ uspješno je organizirao HNK „Prvi gol Grbci“. Nastupilo je 12 ekipa najmlađih nogometaša i to: „Kvarner“ Matulji, „Halubjan“ Viškovo, te sa po dvije ekipe „Lokomotiva“ Rijeka, „Lovran“, „Zvončar“ Viškovo i „Prvi gol“ Grbci. Proslava završetka ovog natjecanja i proglašenja najboljih ekipa obavljeno je na prigodnoj svečanosti u Grbcima. Tom prigodom najbolje plasiranim ekipama uručeni su pehari za ostvareni plasman, a malim „morčićima“ medalje.

NAJMLAĐI NOGOMETAŠI

Prvo mjesto osvojila je ekipa „Kvarner“ Matulji, drugi su bili domaćini „Prvi gol“ Grbci, a treći „A“ ekipa „Lovrana“, trenera Stipe Mikulića. Velik je to uspjeh za najmlađe nogometaše „Lovrana“ kojima je to bilo prvo takvo natjecanje koje se odvijalo dugo i naporno. Svoj uspjeh okrunili su tijekom natjecanja s 8 pobjeda, jednan neriješeni rezultat i samo dva poraza. Za ovu ekipu igrali su najmlađi nogometaši: Jan Dugalčić, Mateo Đipalo, Lucijan Mikačević, Lukas Madejski, Lora Lazarić, Bruno Požarić, Din Jusufagić, Gabrijel Kragulj, Ivor Skokan, Noeli Poldrugovac, David Ivančić, Lucija Eterović i Vito Marijanović.

Ne manje zapažen nastup na ovom natjecanju imali su i igrači „B“ ekipe „Lovrana“ u sastavu: Dante Palmić, Filip Host, Mihael Korenjak, Toni Miljak, Mihael Zaharija, Ian Babnik, Dominik Štemberger, Nereo Mikačević i Mara Brajković uz trenera Kristijana Štembergera.

NASTUP U KASTVU

Ovim utakmicama nazočio je velik broj roditelja djece koji su svojom podrškom i navijačkom energijom podržali male nogometaše u njihovom natjecanju.

Ovom uspjehu najmlađih nogometaša „Lovrana“ treba pridodati uspješan nastup u Kastvu u povodu Dana Grada Kastva početkom lipnja. Na turniru su nastupile 4 ekipe. Prvo mjesto na turniru malih „morčića“ pripalo je domaćinu i organizatoru turnira ekipi „Fantina“ iz Kastva, drugo mjesto pripalo je ekipi „Lovrana“, a treći su bili najmlađi iz ekipe „Orijent“ Rijeka.

ANTON BUČEVIĆ,
OD IGRAČA ZA INAT DO VRSNOG TRENERA

Zlatni jubilej Boćarskog kluba „Lovran“

■ Piše: Radovan Trinajstić

Boćarski klub „Lovran“ ove godine obilježava 50. obljetnicu postojanja pa je to prigoda da nam se predstavi i boćar s najduljim stažom u boćanju, Anton Bučević. Svoje članstvo počeo je kao rekreativac pa je bio aktivni sportaš boćar, sada je trener svih uzrasta i predsjednik kluba.

- Rođen sam u Klani 1949. godine. Punih 25 godina radio sam u Trgovačkom poduzeću Opatija kao šef skladišta, potom kao trgovački putnik. Bilo je to do 1993. godine, kada se poduzeće ugasilo. S radom sam nastavio u privatnoj firmi Oris kao trgovački putnik opskrbljujući kavom razne ugostiteljske objekte, pržionice kavom i trgovački lanac Konzum i tadašnji Getro. Područje rada bila mi je Istra, Kvarner i grad Zagreb. Dosta veliko područje, dobro se poslovalo jer je kava bila izvrsne kvalitete. U mirovinu sam otišao 2010. godine. U Lovran sam se doselio 1988. godine.

Zanimljivo je da je Anton Bučević u mladosti bio aktivni nogometaš u Klani, igrač i trener mladih i starijih igrača pa nas je zanimalo kako je „upao“ u boćanje?

TVRDOGLAVOST JE PRORADILA

- Živjeti u Klani u ono vrijeme bilo je sasvim normalno, a nogomet je bio popularan sport. Naš je klub bio snažan i zapaženo se natjecao u ligama našeg kraja. Iz njega je izašlo podosta znanih i kvalitetnih igrača, koji su kasnije igrali u višim ligama. S nogometom sam počeo 1958. godine u pionirima, kasnije u ostalim kategorijama sve do seniorskog sastava NK „Klana“. Bili su to dani nezaboravnog druženja, sportskih rezultata i utakmica širom

našeg kraja. Posvetio sam se i trenerskom radu, tako da sam od 1975. do 1994. vodio pionire i juniore NK „Klane“, a jedno vrijeme 1978. i pionire NK „Halubjan“ Viškovo. Postupno mi je radno vrijeme onemogućavalo da se aktivnije bavim nogometom, a i zdravlje je počelo „štekati“ pa sam napustio igranje nogometa u Klani, ali sam ostao pomoćni trener seniorske ekipe, dok je Ivan Turina bio trener.

Kada je nogomet zamijenjen boćanjem?
- Bilo je to 1995. godine. S ekipom lovranskih liječnika naše bolnice igrao sam rekreativno mali nogomet na školskom igralištu. Jednog popodneva sam se s ostalima spustio do lovranske boćarije na piće za osvježanje i da se još malo podružimo. Tu sam sreo svog poznanika Slavka Olića, boćara svjetske klase. Njegovoj ekipi nedostajao je jedan član pa me zamolio da uskočim u ekipu. Nisam imao pojma kako se boća. Tog sam dana prvi put uzeo boće u ruke. Jasno da sam bio najslabiji igrač, što su ostali popratili zadirivanjem. U meni je proradio inat te sam odlučio za „dišpet“ baviti se boćanjem. Prijavio sam se u BK „Lovran“ i počeo stjecati prva znanja i iskustva u ovoj igri. Nije bilo lako, ali vremena je bilo, a tvrdoglavost je proradila i krenulo mi je. Tako sam ovu slučajnost ubrzo pretvorio u aktivno bavljenje boćanjem. Najprije sam boćao u drugoj ekipi „Lovrana“ koja se nazivala „Kvarner“. U klubu su uočili moj potencijal te su me nakon godinu dana prebacili u prvu ekipu BK „Lovran“ u kojoj sam do danas. Bilo je uspjeha i padova, ispadanja iz lige i vraćanja... Tri puta smo uspjeli vratiti se u prvoligaško natjecanje, što nije za potcjeniti. Danas se natječemo u I. boćarskoj ligi Hrvatske grupe – sjever.

Budućnost svake sportske sredine uveliko ovisi o radu s mladima jer djeca su sigurnost i perspektiva svakom klubu. To su u BK „Lovran“ uočili na vrijeme i formirali najmlađe ekipe boćara koje vodi Anton Bučević.

NAŠI USPJESI

- Godine 2008. okupio sam nekolicinu djece iz Lovrana i okolice koji su se željeli baviti boćanjem. Do tada je u klubu bilo nekoliko mladih koji su boćali, ali ne organizirano i bez ligaškog natjecanja. Imao sam trenerskog iskustva i neka osobna iskustva koja sam stekao boćanjem i oformljena je ekipa od mladih iz BK „Opatija“ i BK „Lovran“, njih 8 koje smo nazvali BK „Liburnija“. Zbog prisustva sve brojnijih ekipa najmladih boćara na našem području oformljena je i juniorska boćarska liga koja se igrala na jogu na Podvežici. 2010. godine BK „Lovran“ imao je već samostalnu juniorsku ekipu boćara, koja uz moj trenerski rad djeluje uspješno sve do sada. U tih 12 godina kroz ekipu je prošlo 25 juniora, koji su ostvarili lijepe i zapažene sportske rezultate, kako na klupskoj razini, tako i osobno. Tako je junior Alen Dretvić bio peterostruki prvak Hrvatske, kao kadet i dva puta najbolji junior Hrvatske te je 2017. godine proglašen za najboljeg boćara Hrvatske uzrasta do 15 godina. Uz njega moram spomenuti i Tonija Mraka koji je u mojoj karijeri bio prvi mladi boćar koji je kao junior 2008. nastupio na prvenstvu Hrvatske u Splitu. Posljednjih godina svojim rezultatima ističe se i mladi boćar Nico Žiganto koji nastupa za kadetsku boćarsku reprezentaciju Hrvatske i pobjednik je međunarodnog turnira mladih boćara u Monacu 2021. godine. Danas se mladima pružaju daleko bolji uvjeti za rad i treniranje nego što je bilo nekad pa je prava šteta što mladi te pogodnosti ne koriste u ovom korisnom i zabavnom sportu.

O svojem sadašnjem radu i perspektivi rada s mladima osvrnuo se s ne mnogo zadovoljstva. Mladi se danas teško odlučuju za boćanje i više su orijentirani na druge vrste zabave gdje im zadovoljstvo pružaju moderne „novotarije“. Anton Bučević o tome kaže:
- Stalno obilazim lovransku osnovnu školu, pokušavam animirati najmlađe za boćanje,

razgovaram s njima, ukazujem im na ljepote ovog sporta. Sve to ide jako teško, a rezultati su skromni. Trenutno treniram 19 najmladih boćara i među njima se naziru potencijali koji bi mogli u budućnosti nastaviti dosadašnji niz uspjeha. Tu prvenstveno mislim na Tomasa Šepića, Marčela Gašparinića i Luku Jakovašića. Koliko te u tome uspjeli, prvenstveno ovisi o njima samima. Podršku kluba i uvjete rada imaju. Na njima je da rade redovito pa će i rezultati stići. To mi je iskrena želja.

MARUNADA ZA PROSLAVU

Osobno Anton Bučević je u boćanju ostvario lijepe sportske uspjehe, koji su proinijeli ime BK „Lovran“. Bio je boćarski prvak u paru sa Slavkom Olićem u Primorsko goran-

skoj županiji 2003., osmi u Hrvatskoj te iste godine, višegodišnji prvak Liburnije u raznim disciplinama. Postao je boćarski instruktor Boćarskog saveza naše županije i već je 12 godina redoviti sudionik i instruktor boćarskog kampa tijekom ljeta na Platku. Kao stalni član seniorske ekipe i njen trener uspješno plove prvoligaškim natjecanjima. Ekipu BK „Lovran“ čine: Siniša Brkljača, Nevio Lazarić (kapetan), Marko Bradičić, Egidio Janjetić, Kristijan Prodan, trener i igrač Anton Bučević te voditelj ekipe Aleksandar Korić.

I za sam kraj nezaobilazno pitanje o predstojećoj proslavi zlatnog jubileja.

- Za nas će najveći uspjeh i proslava biti otvorenje natkrivene boćarije u sklopu Društvenog doma Liganj. Time ćemo una-

prijediti uvjete rada, nećemo morati odlaziti igrati u lku i moći ćemo se natjecati u vrijeme kada su uvjeti nepovoljni. To je za svih nas najveći dar kojeg tako željno očekujemo. Inače službenu proslavu namjeravamo organizirati u vrijeme Marunade. Održat ćemo i tradicionalni međunarodni boćarski turnir po 50 puta za redom. Smatramo da je to prilika da se spoji proslava kluba i ovog dugovječnog turnira.

Ovo je prilika da zamolim sve nekadašnje igrače i članove kluba da svojim fotografijama i dokumentima pomognu nam u skupljanju povijesne građe, kako bi ona bila na čast svima koji su sudjelovali u radu i stvaranju ovog lovranskog kluba.

PEDESET GODINA
BOĆARSKOG KLUBA LOVRAN

■ Piše: Radovan Trinajstić

Stasaju mlade boćarske snage

Mlade snage Boćarskog kluba Lovran u godini obilježavanja 50. obljetnice postojanja kluba zabilježili su niz zapaženih nastupa tijekom lipnja. Tako su najmlađi boćari, uzrasta do 12 godina prvi put branili boje svoga kluba u jednoj međunarodnoj utakmici. Lovranski su boćari ugostili na svom jogu mlade boćare, članove boćarske škole „Krote“ iz Izole. Ovaj prijateljski susret najmlađih boćara održan je u disciplinama pojedinac, par, krug te brzinsko, štafetno i precizno izbijanje. Na kraju natjecanja rezultatom 12:6 bili su bolji gosti iz Slovenije trenera Nika Švara. Lovranske snage pod vodstvom trenera Antona Bučevića činili su mladi boćari: braća Luka i Gabrijel Jakovašić, Marčelo Gašparinić i Tomas Šepić.

Više od postignutog rezultata, značaj ovog susreta bio je stečeno boćarsko iskustvo najmlađih boćara i njihovo druženje uz domjenak nakon natjecanja u Lovranu. Ova lijepa i korisna sportska suradnja nastavit će se u kolovozu, kada predstoji uzvratni susret lovranskih mladih boćara klubu u Izoli.

Boćarski klub Kastav, u suradnji Grada Kastva, uspješno je organizirao I. boćarski turnir za boćare uzrasta do 15 godina. Na ovom turniru nastupilo je 10 ekipa iz kvarnerskog kraja, a na kojem je nastupila i mlada ekipa boćara BK Lovran. Natjecanja su održana u igri parova, preciznom koštivanju i štafeti 3 minute na jednu poziciju. Lovransku ekipu činili su: Tomas Šepić, Marčelo Gašparinić i Gabrijel Jakovašić. U natjecanju parova lovranska ekipa osvojila je 4. mjesto dok su u štafetnom izbijanju bili drugi.

Svoje boćarske nastupe u lipnju mladi će boćari iz Lovrana zaključiti krajem mjeseca kada će sudjelovati na 2. izdanju turnira „Miće boćarice i boćari u akciji“, a koje će organizirati domaćini članovi BK Sv. Jakov iz Jadranova. Na njemu će nastupiti boćari uzrasta do 15 godina s područja naše županije, a među njima će biti i ekipa iz BK Lovran.

Svi ovi nastupi čine lijep uvod u predstojeću proslavu obilježavanja pedesete obljetnice postojanja BK Lovran, čije mlade boćarske nade daju svoj značajan doprinos.

Cijene oglasnih prostora

Cijela I/1 ZADNJA VANJSKA	Cijela I/1 PRVA I ZADNJA UNUTARNJA	Cijela I/1	1/2	1/4	1/8
210x297 mm	210x297 mm	210x297 mm	178x130 mm	87x130 mm	87x63 mm
2.400 Kn	2.200 Kn	2.000 Kn	1.000 Kn	500 Kn	250 Kn

PDV uračunat u cijenu • azela.mandzo@opincalovran.hr

Prinčipesa

Silvana Milotić

Mlada,
visoka,
bele sviti obukla.

Je anjel nebeski,
s štorije vila
ale spoža prvo pira.

Bosa na zemje stoji,
va nebo gjeda,
suncu se veseli.

Sviti potancuju...
Okole tela
bura njoj ih svija.

Namorano ju gjeda
va sebe konbina:
„Mala, kad ozoriš,
bit ćeš samo moja.“

Ona se štima,
zadovojna je,
samo ča ne kanta.

Superba!

Ma je superba,
ta moja cvatuća
lovranska črešnja.